

Platform for Analysis and Research

Efikasnost rada policije u prevenciji nasilja
među mladima na javnim mestima

Efikasiteti i punës së policisë në preventiven
e dhunës ndërmjet të rinjve në vendet publike

The Effectiveness of Police Work in
Preventing Youth Violence in Public Spaces

Projektom koji finansira EU, upravlja
Kancelarija Evropske unije na Kosovu i
sprovodi Kosovska fondacija za civilno društvo

North Mitrovica
01/04/2017

Za izdavača:

NGO AKTIV

Kralja Petra I, 183a, Severna Mitrovica

email: office@ngoaktiv.org

www.ngoaktiv.org

Për botuesin:

OJQ AKTIV

Kralja Petra I, 183a, Mitrovica e Veriut

email: office@ngoaktiv.org

www.ngoaktiv.org

For publisher:

NGO AKTIV

Kralja Petra I, 183a, North Mitrovica

Email: office@ngoaktiv.org

www.ngoaktiv.org

Rezerva:

Ova publikacija je izrađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost NVO Aktiv i ni na koji način se ne može smatrati kao stav Evropske unije ili KCSF-a.

Rezerva:

Ky botim është prodhuar me përkrahjen e Bashkimit European. Përmbajtja e këtij botim i është për gjegjësi e OJQ AKTIV dhe në as një mëny rënukmundtë konsiderohet siq ëndrim i Bashkimit Europeanose KCSF-së

Disclaimer:

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of NGO AKTIV and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Sadržaj/Përmbajtja/Contents

O Platformizaanalizu i istraživanje.....	3
Për platformën për analizë dhe hulumtim.....	21
About the Platform for Analysis and Research.....	40
O dokumentu:	3
Për dokumentin	21
About the document	40
Sažetak	5
Përmbledhja.....	23
Summary.....	42
Opisproblema	5
Përshkrimi i problemit.....	24
Description of the problem.....	42
Dodatak I	9
Shtojca I.....	27
Annex I.....	46
Dodatak II	17
Shtojca II	36
Annex II	54
Preporuke	18
Rekomandimet.....	37
Recommendations	55

O Platformi za analizu i istraživanje:

Platforma za analizu i istraživanje¹ je neformalna grupaformljena aprila 2015. U sklopu projekta „Jačanje kapaciteta civilnog društva kako bi efikasnije doprineli procesu donošenja odluka“ koji je finansirala Kancelarija Evropske unije na Kosovu, a sprovodile nevladine organizacije AKTIV iz Severne Mitrovice i Centar za mir i toleranciju iz Gračanice. Inicijalno, PAI je brojala 14 organizacija građanskog društva iz četiri opštine sa većinski srpskim stanovništvom severnog Kosova i 25 njihovih članova. PAI je oformljena sa ciljem da:

- Sprovodi istraživanja u svim oblastima koje su od važnosti za kvalitet života srpske i drugih nevećinskih zajednica na Kosovu.
- U skladu sa dostupnošću sredstava i ličnim mogućnostima svakog od članova predstavlja i promoviše rezultate sprovedenih istraživanja.
- Analizira i istražuje praktične politike na lokalnom i centralnom nivou vlasti.
- Priprema predloge praktičnih politika i preporuka koje će dovesti do pozitivnih promena u zakonodavstvu.
- Sprovode inicijative zagovaranja određenih rešenja u oblasti praktičnih politika koje dotiču članove nevećinskih zajednica, bilo samostalno ili u saradnji sa određenim grupama ljudi.
- Iznosi zajednička saopštenja i stavove prema pitanjima koja su od interesa za srpsku zajednicu na Kosovu.

Po završetku projekta PAI se reorganizovala i od oktobra 2016. broji 11 organizacija i 6 individualnih istraživača. Trenutno, PAI se finansira iz fondova SlovakAID-a i Kancelarije Evropske unije na Kosovu.

O dokumentu:

Dokument je osmišljen kao prikaz praktične politike namenjen poslanicima Odbora za unutrašnje poslove, bezbednost i nadgledanje Kosovskih snaga bezbednosti, a u cilju ostvarivanja šireg učešća organizacija građanskog društva iz četiri opštine sa većinskim srpskim stanovništvom severnog Kosova (Severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić) u radu Skupštine Kosova. Namera dokumenta je da ilustruje poslanicima specifične uslove u kojima funkcioniše Kosovska policija u pomenutim opštinama i kako se to odražava na percepciju rada policije, a posledično i na uslove društvenog ugovora između zajednice i policije, posebno mladih ljudi u zajednici.

---

¹<http://www.parnorthkosovo.org/>

Dokument su izradili članovi Platforme za analizu i istraživanje sa posebnim zalaganjem Veroljuba Petronića iz Humanog centra. Dokument je izrađen u sklopu projekta „Povećano učešće srpskih OGD u radu i nadgledanju skupštinskih odbora“ koji finansira Kancelarija Evropske unije na Kosovu preko Kosovske fondacije za civilno društvo, a sprovodi nevladina organizacija AKTIV iz Severne Mitrovice.

Efikasnost rada policije u prevenciji nasilja među mladima na javnim mestima

---

Sažetak:

Iako policija ne treba da igra glavnu ulogu u prevenciji nasilja među mladima (osobama starim do 24 godine), u institucionalnom vakuumu koji se stvorio u severnim opštinama sa većinskim srpskim stanovništvom (Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok) gde je komunikacija između izvršnih i nalogodavnih institucija ili otežana ili formalno-pravno nemoguća, Kosovska policija je trenutno najvažnija institucionalna instanca koja može efikasno uticati na stopu nasilja među mladima.

U situaciji u kojoj ostaci srpskog sudskog i sistema zdravstvene i socijalne zaštite nemaju izvršnu vlast koja može da prepozna i izvrši njihove odluke, a gde istovremeno delimično formirane kosovske institucije funkcionišu u umanjenom kapacitetu i imaju ograničenu saradnju sa školama i lokalnom zajednicom, mladi i njihovi roditelji su uglavnom prepušteni da se sami nose sa bihevioralnim problemima u sredini koja je zatrovana političkim diskursom punim tenzije i etničke netrpeljivosti.

Opis problema:

U postkonfliktnom okruženju širom Kosova, institucije vladavine prava izvršne vlasti na Kosovu razvijale su se različitim tempom i u različitim pravcima. U četiri opštine sa većinski srpskim stanovništvom severnog Kosova, institucije Kosova nisu mogle biti formirane sve do 2013. zbog jakog političkog otpora. U ovim opštinama Kosovska policija nije bila u potpunosti funkcionalna niti priznata od strane zajednice sve do decembra 2013. kada je, kao rezultat Briselskog sporazuma iz aprila 2013² završena integracija radnika srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova u Kosovsku policiju³. Od tog trenutka, KP je u potpunosti funkcionalna na

---

²<http://www.kim.gov.rs/p03.php>

³ Do decembra 2013. U Kosovsku policiju je integrisano 287 srpskih policajaca, preostalih 77 administrativnih radnika integrisani su tokom 2016, a manji broj i dalje očekuje integraciju:

http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/Kosovo_Report_on_State_of_Play_in_the_Brussels_Dialogue_15_June_2016-signed.pdf

čitavoj teritoriji Kosova; međutim, njena funkcionalizacija nije značila i punu efikasnost, pa se Kosovska policija na severu, kao i na ostatku Kosova bori sa ozbiljnim problemima kriminaliteta mladih. Kriminalitet mladih na Kosovu može se posmatrati kroz više prizmi:

- Verski ekstremizam i radikalizacija mladih
- Nasilničko ponašanje mladih sa etničkim motivom
- Nasilničko ponašanje mladih bez etničkog motiva

Nasilničko ponašanje mladih sa i bez etničkog motiva najistaknutiji je problem kriminaliteta mladih u srpskim sredinama severnog Kosova. Uzroci su brojni i kompleksni i obuhvataju jedan ili kombinaciju sledećih pojava:

- Međuetničke tenzije nastale kao rezultat oštre retorike političkih elita
- Međuetničke tenzije nastale kao rezultat isticanja nacionalnih simbola srpske i albanske zajednice
- Interetničke i međuetničke tenzije nastale kao rezultat ekstremizacije i nacionalizacije sportskih događaja
- Interetničke i međuetničke tenzije nastale kao rezultat sukoba kriminalnih grupa i pojedinaca
- Interetnički i međuetnički sukobi nastali kao uzrok zloupotrebe alkohola i narkotika
- Međuetnički sukobi nastali kao rezultat produženog stanja zamrznutog konflikta

Efikasnost policije u prevenciji ovakvih pojava ograničena je takođe brojnim društvenim anomalijama poput:

- Nedostatka društvenog ugovora između KP i građanstva nastalog kao rezultat manjka integriteta KP kao primarne bezbednosne strukture⁴
- Nepostojećeg kompletnog i konsolidovanog institucionalnog okvira
- Neblagovremene reakcije tužilaštva i drugih organa kosovskog pravosuđa zbog čega se percepcija efikasnosti rada policije neosnovano pogoršava

Upitani o nivou i učestalosti nasilja među mladima u opštinama sa većinski srpskim stanovništvom severnog Kosova, građani su okarakterisali kao visoko rizičnu, ali ne i alarmantnu, a kao jednu od najozbiljnijih manifestacija problema nasilja među mladima navode huliganizam kojem prethodi vršnjačko nasilje u srednjim i osnovnim školama. Građani navode i da je očigledan nedostatak pravne države kao i nedostatak preventivnih ili kaznenih mehanizama zbog čega prestupnici nemaju strah od posledica ili kazne zbog nasilničkog ponašanja. Međutim, pored izostanka sankcije, građani navode i da je loša ekonomska situacija i niska stopa zaposlenosti još jedan od katalizatora nasilje među mladima. Prosvetni i socijalni radnici navode da izostanak adekvatne sankcije, dostupnost oružja sa crnog tržišta i posleratna

---

⁴Stavovi građana prema KP i drugim kosovskim institucijama bili su predmet brojnih istraživanja javnog mnjenja, a neke od rezultata možete videti u dodatku ovog dokumenta.

psiholozi koja vlada u društvu jesu težiavajuće okolnosti sa kojima se susreću opštine na severu Kosova, ali i ističu ključnu ulogu porodice i roditelja u ranoj prevenciji nasilja među mladima. Govoreći o postkonfliktnom okruženju, građani su naveli i da na Kosovu postoji visoki prag tolerancije na nasilje upravo zbog konfliktne situacije, a navode i da globalni mediji pružaju nasilničke modele ponašanja i promovišu kulturu kriminala.

Građani uviđaju činjenicu da efikasnost policije nije lako oceniti zbog nefunkcionisanja sudstva, ali isto tako prepoznaju da policija nema kadar koji je kvalifikovan da se bavi maloletničkom delinkvencijom ili suzbijanjem nasilja među mladima. Pored sudstva koje nije funkcionalno i čije odluke ili izostaju ili su previše blage, na suzbijanje nasilja među mladima utiče i činjenica da na severu nema korektivnih institucija niti zatvora⁵.

U prevenciji nasilja među mladim važne karike su i Centri za socijalni rad i obrazovne institucije. Kada su u pitanju Centri za socijalni rad, oni na severu Kosova funkcionišu i u srpskom i u kosovskom sistemu, a prema rečima zaposlenih, obe institucije saraduju sa KP, iako su „poslednja karika u lancu“ kada je reagovanje na nasilje među mladima u pitanju. Savetnici Centara za socijalni rad prisustvuju ispitivanjima maloletnih lica, ali na poziv službenika KP. Sa druge strane, prema rečima prosvetnih radnika, saradnja između obrazovnih institucija koje funkcionišu u sklopu srpskog obrazovnog sistema i KP je vrlo ograničena. Prosvetni radnici intervjuisani u pripremi ovog dokumenta naveli su i da je ranije u svakoj osnovnoj i srednjoj školi postojao i školski policajac, što više nije slučaj.

U intervjuu za Kosovo Sever Portal krajem decembra 2016. govorio je i šef operative regiona Sever Kosova, Željko Bojić⁶. Policijska direkcija za region Severa Kosova proglašena je za najbolju u 2016. godini sa 76 rasvetljenih slučajeva od 98 registrovanih teških krivičnih dela. Brojka od 98 registrovanih teških krivičnih dela je pad u odnosu na 2015. godinu kada je registrovano 175 teških krivičnih dela. Pad u broju prijavljenih teških krivičnih dela može biti ili rezultat povećanja broja policajaca nakon sprovedene integracije nekadašnjih radnika srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova u Kosovsku policiju, ali isto tako može biti i odraz nepoverenja građana u institucije, zbog čega oni izbegavaju da prijavljuju krivična dela. Međutim, treba naglasiti da rad policije često može biti ocenjivan zajedno sa izricanjem kazne za počinioce krivičnog dela, što zapravo nije odgovornost same policije. Upravo zato možemo tvrditi da

---

⁵U Severnoj Mitrovici postoji samo pritvorska jedinica namenjena i izdržavanju pritvora i izdržavanju zatvorske kazne.

⁶KoSSev Bojić: Smanjujemo broj krivičnih dela. Građani, saradujte sa policijom, decembar 2016
<http://kossev.info/strana/arhiva/bojic/10792>

ograničeno i usporeno delovanje tužilaštva i suda zaista imaju negativan uticaj na percepciju rada i policije.

Upitan od strane novinarke da pokuša da objasni raskorak između percepcije rada policije i generalno osećaja bezbednosti građana koja je mahom negativna i statistike policijske direkcije za region Severa Kosova, šef operative, Bojić je naveo da nisu svi izvori kompetentni da iznose bezbednosne procene i ocene rada policije.

U četiri severne opštine sa većinski srpskim stanovništvom je u poslednje dve godine urađeno više istraživanja javnog mnjenja koja su se bavila pitanjima percepcije bezbednosti građana i njihovog poverenja u pravosudne institucije i struktura bezbednosti aktivnih na Kosovu.

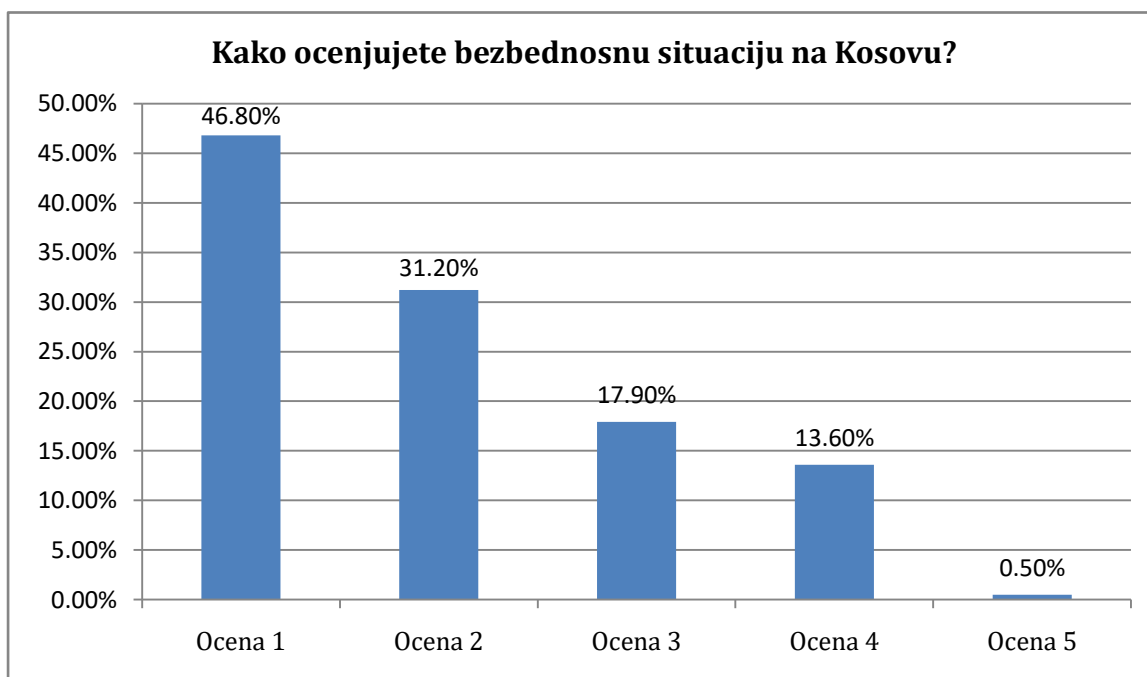
Dodatak I:

Rezultati istraživanja javnog mnjenja o bezbednosnoj situaciji i poverenja u bezbednosne strukture u srpskim sredinama:

Izvor: Platforma za analizu i istraživanje, *Stavovi građana na severu Kosova. Politički, ekonomski i bezbednosni aspekti*⁷, Septembar 2015.

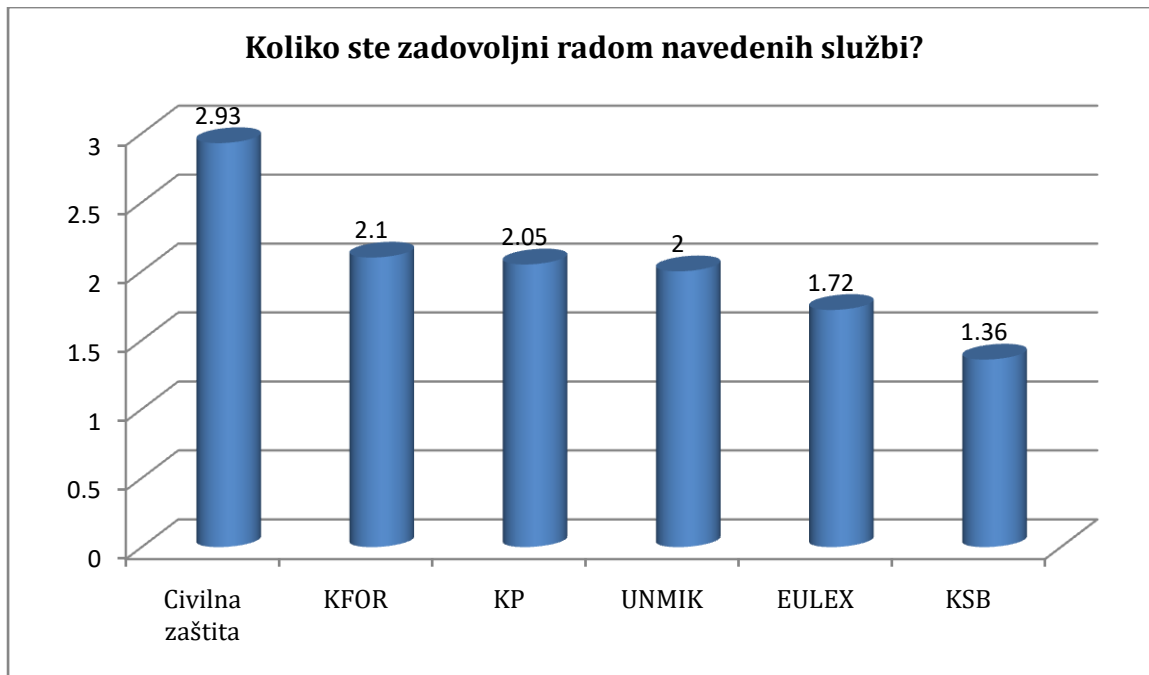
Istraživanje je sprovedla neformalna grupa od 15 organizacija građanskog društva sa severa Kosova, *Platforma za analizu i istraživanje*. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 799 upitnika raspoređenih proporcionalno na opštine Severna Mitrovica, Leposavić, Zubin Potok i Zvečan u periodu od 4 do 11 juna 2015.

Kako biste na skali od 1-5 gde je 1 „veoma loša“, a 5 „veoma dobra“ ocenili bezbednosnu situaciju na Kosovu?

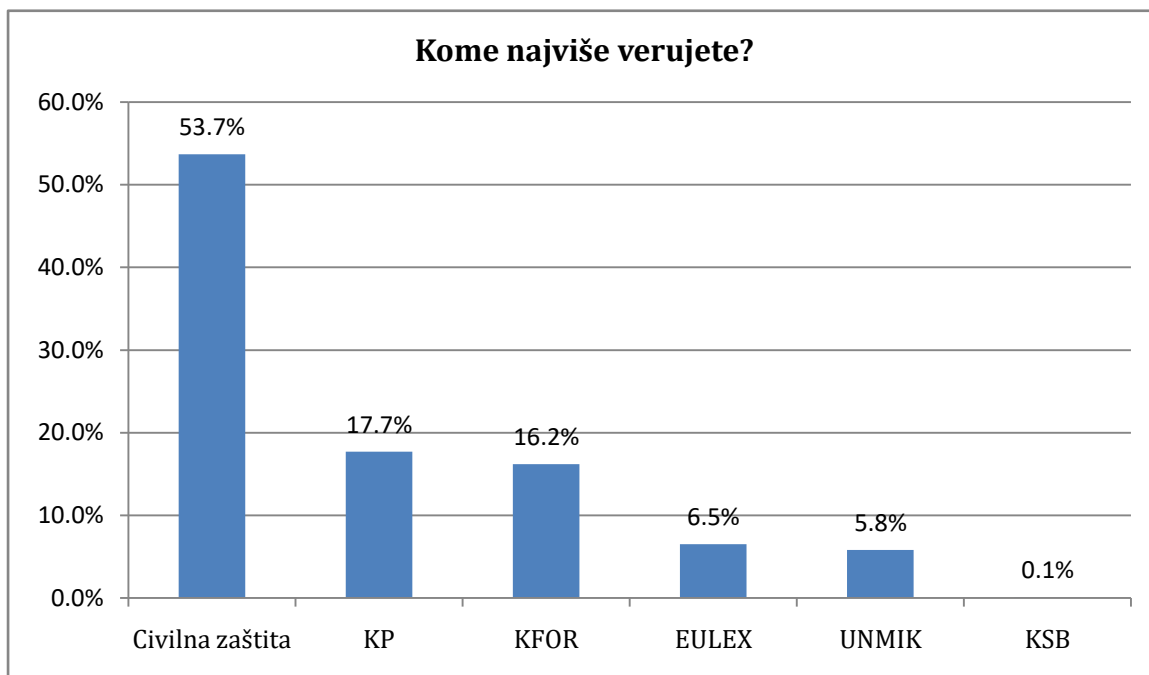

Ocnom od 1-5 gde je 1 „veoma nezadovoljan/a“, a 5 „vaoma zadovoljan/a“ ocenite koliko ste zadovoljni radom navedenih službi?

⁷http://ngoaktiv.org/uploads/files/Stavovi%20gra_ana%20na%20severu%20%20Kosova.pdf

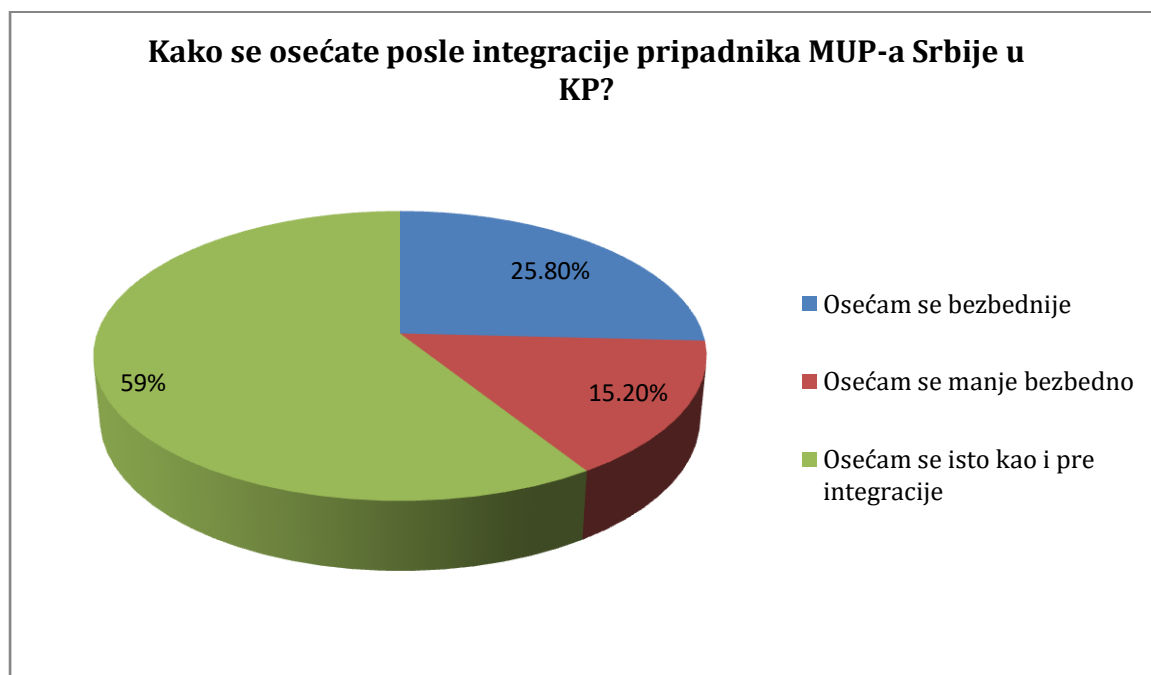

Kada je reč o bezbednosti srpske zajednice na Kosovu, kome najviše verujete?

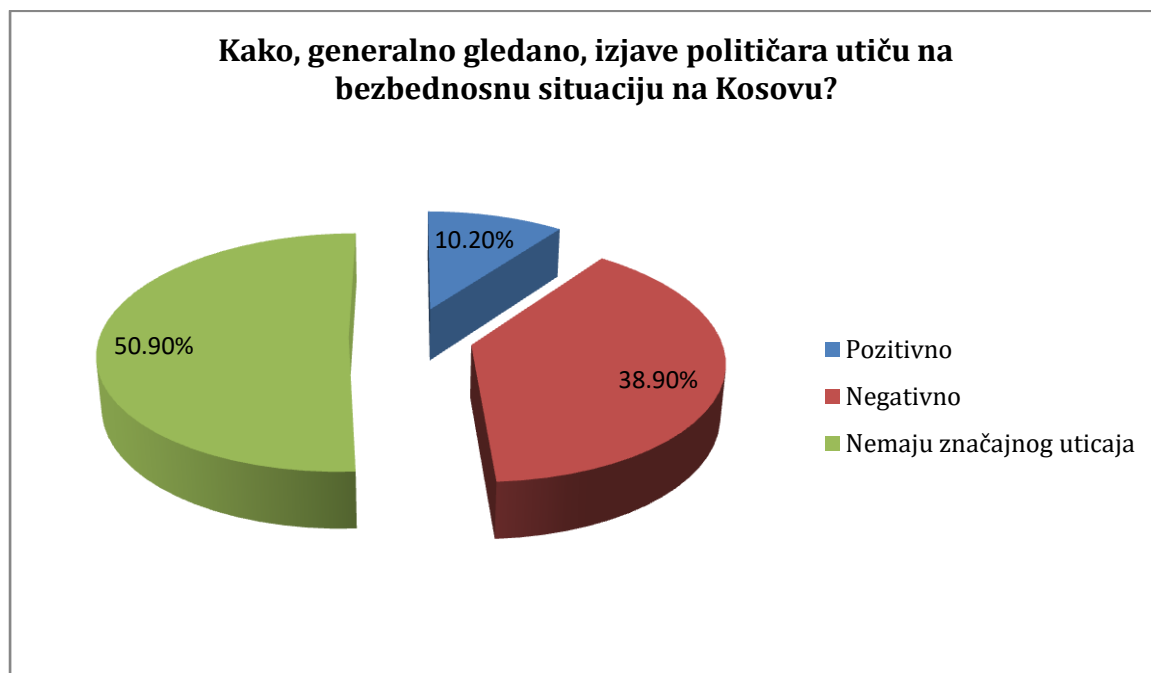

Kako se osećate posle integracije pripadnika MUP-a Srbije u KP?

Kako, generalno gledano, izjave političara utiču na bezbednosnu situaciju na Kosovu?

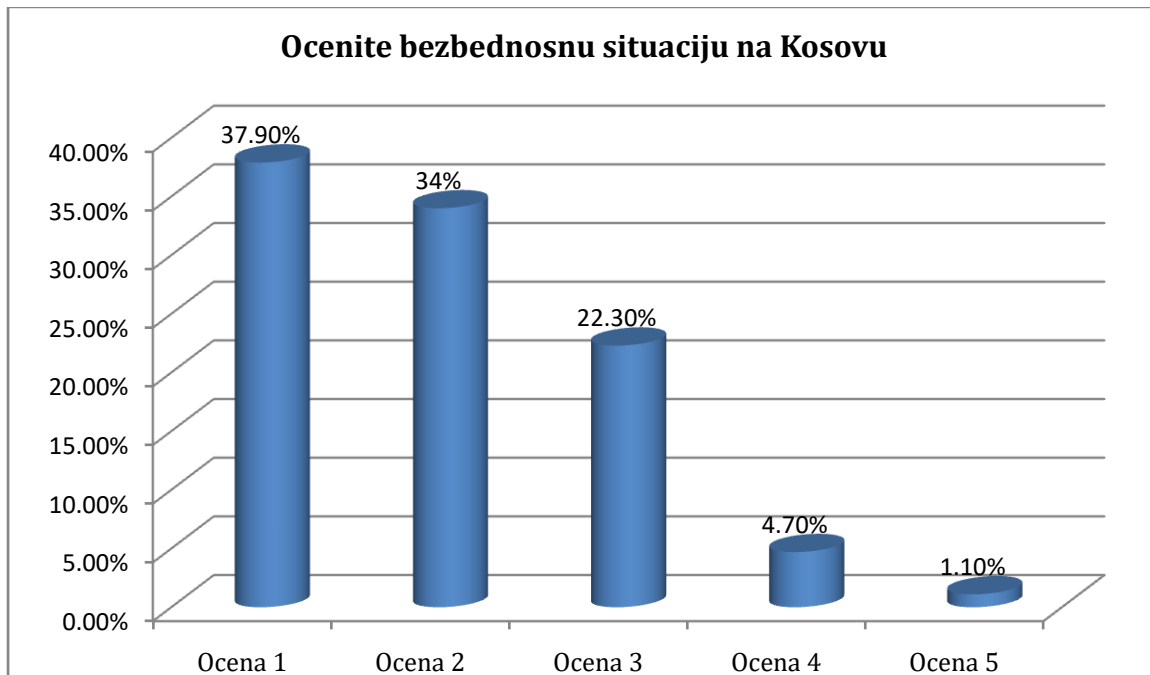
Izvor: *Analiza trendova: stavovi građana na severu Kosova*⁸, NVO AKTIV, jun 2016.

Istraživanje je sprovedla nevladina organizacija AKTIV iz Severne Mitrovice. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 909 ispitanika raspoređenih proporcionalno na opštine Severna Mitrovica, Leposavić, Zubin Potok i Zvečan u periodu od 4. do 11. maja 2016.

⁸[http://ngoaktiv.org/uploads/files/Analiza%20trendova%20draft%20\(1\).pdf](http://ngoaktiv.org/uploads/files/Analiza%20trendova%20draft%20(1).pdf)

Na skali od 1 do 5, gde je 1 “veoma loše” a 5 “veoma dobro” građani su bezbednosnu situaciju na Kosovu ocenili srednjom 2.

Na skali od 1 do 5, ocenite koliko ste zadovoljni učinkom sledećih institucija:

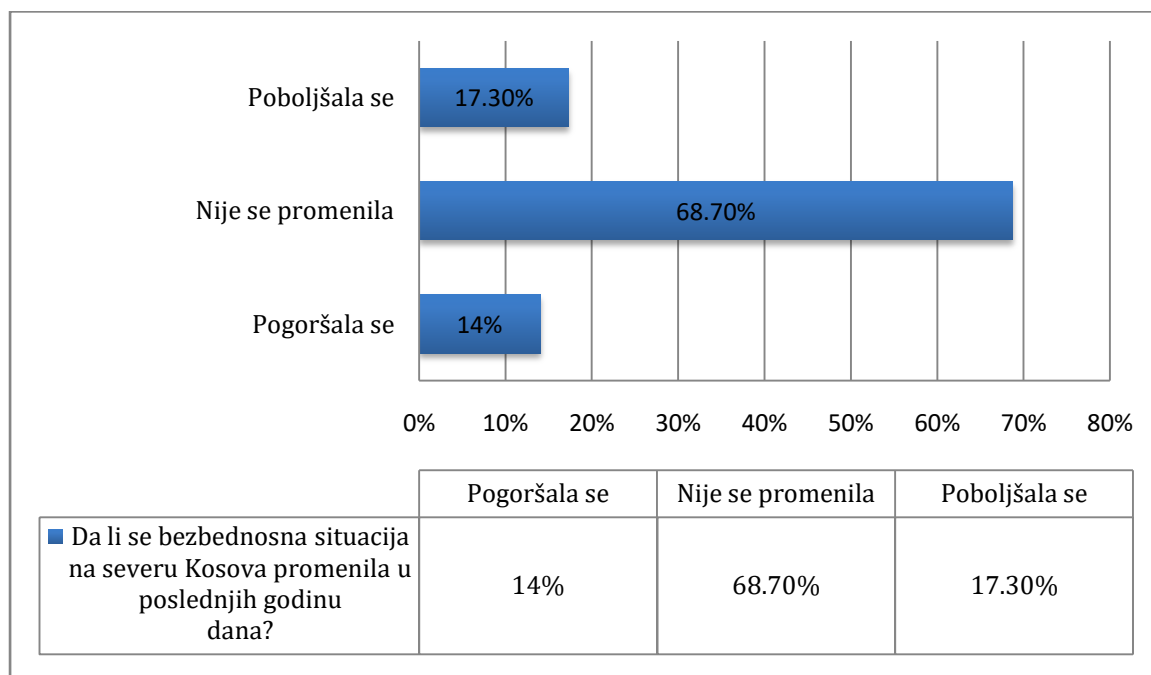
	Srednja ocena
KFOR	2.4
Kosovska policija	2.3
EULEX	1.9

Na skali od 1 do 5, ocenite koliko verujete sledećim institucijama:

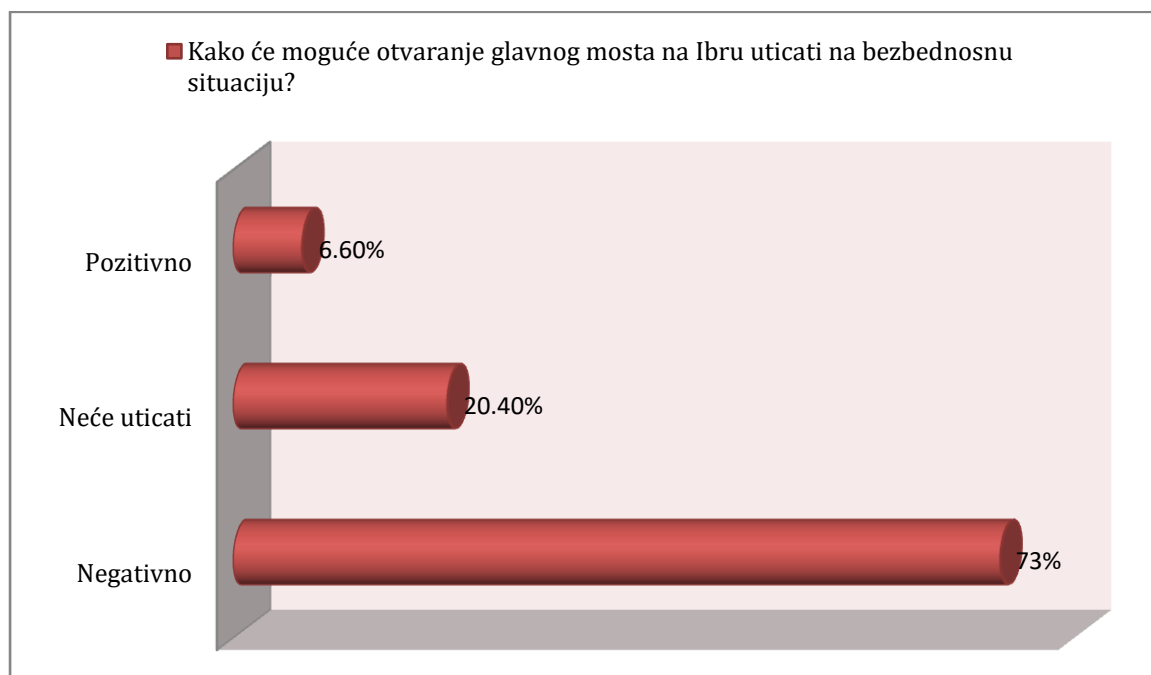
	Srednja ocena
KFOR	2.3
Kosovska policija	2.3
EULEX	1.8

Da li se bezbednosna situacija na severu Kosova promenila u poslednjih godinu dana?

Kako će moguće otvaranje glavnog mosta na Ibru uticati na bezbednosnu situaciju?

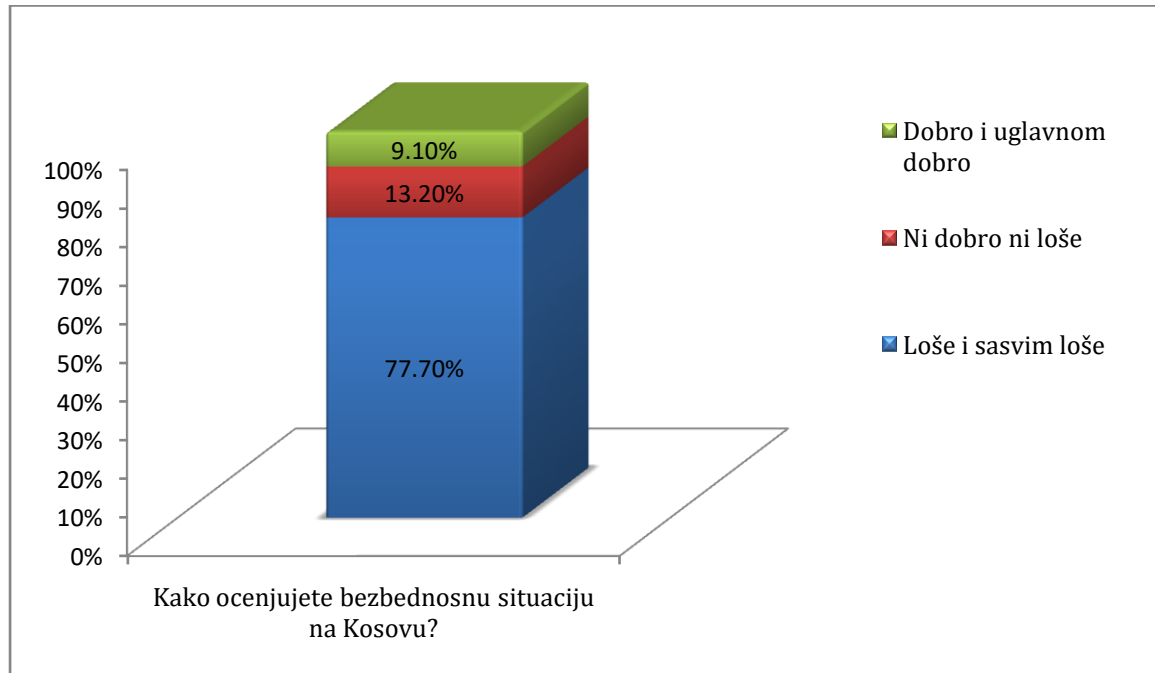
Izvor: *Stavovi Srba na Kosovu o bezbednosti nakon potpisivanja Briselskog sporazuma*⁹, NVO Humani centar, jun 2016.

⁹<http://media1.humanicentarmitrovica.com/2016/09/Stavovi-Srba-na-Kosovu-o-bezbednosti-nakon-BS-HCM-2016.pdf>

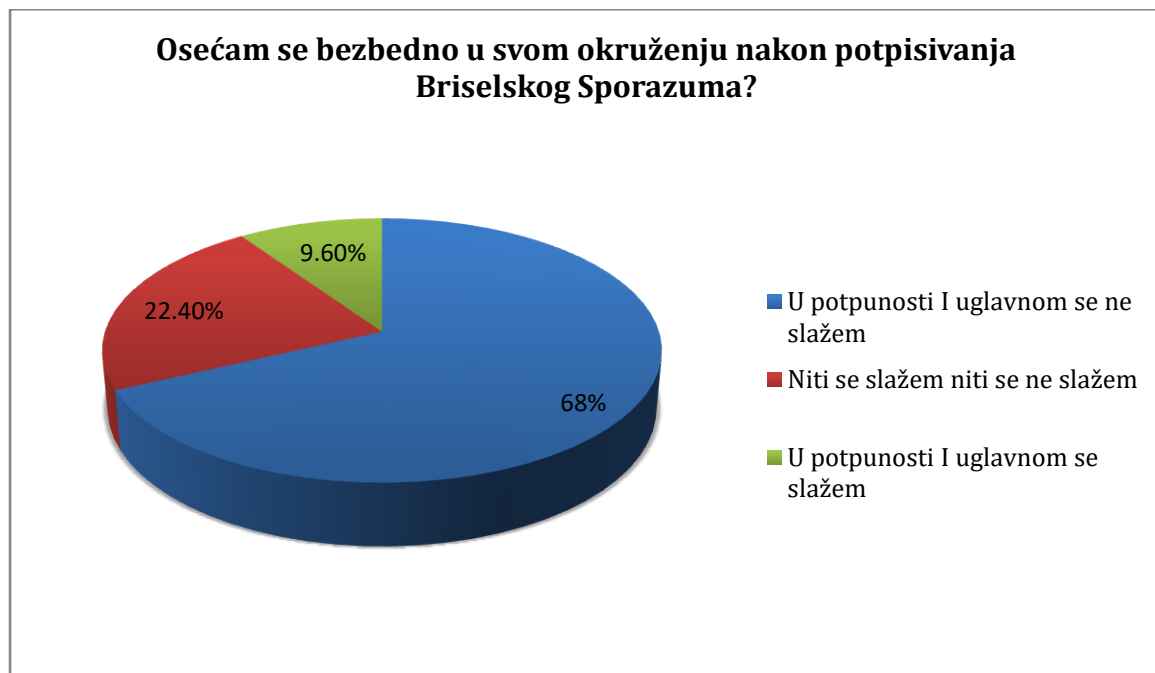

Istraživanje je sprovedeno od 01.januara do 30.aprila 2016. godine u 10 opština na Kosovu sa srpskim većinskim stanovništvom, i to: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić, Zubin Potok, Gračanica, Štrpce, Parteš-Pasjane, Ranilug, Klokot-Vrbovac i Novo Brdo. Ukupno je ispitano 1000 ljudi, stanovnika ovih opština.

Kako ocenjujete bezbednosnu situaciju na Kosovu?

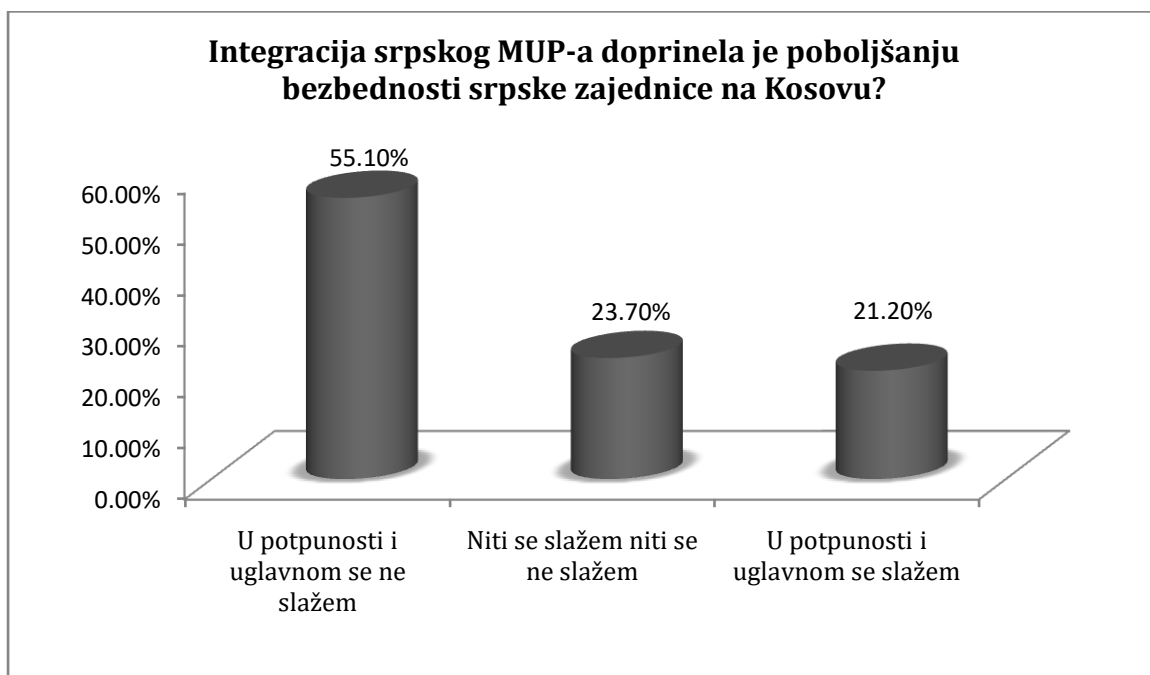
Osećam se bezbedno u svom okruženju nakon potpisivanja Briselskog Sporazuma?

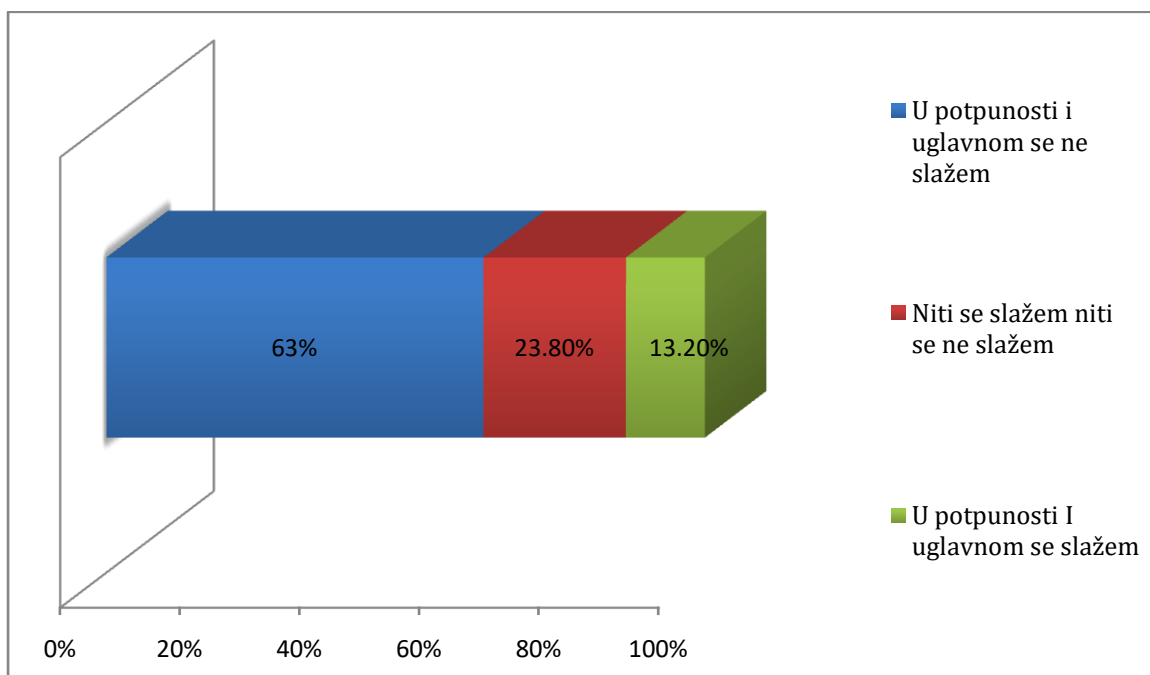

Integracija srpskog MUP-a doprinela je poboljšanju bezbednosti srpske zajednice na Kosovu?

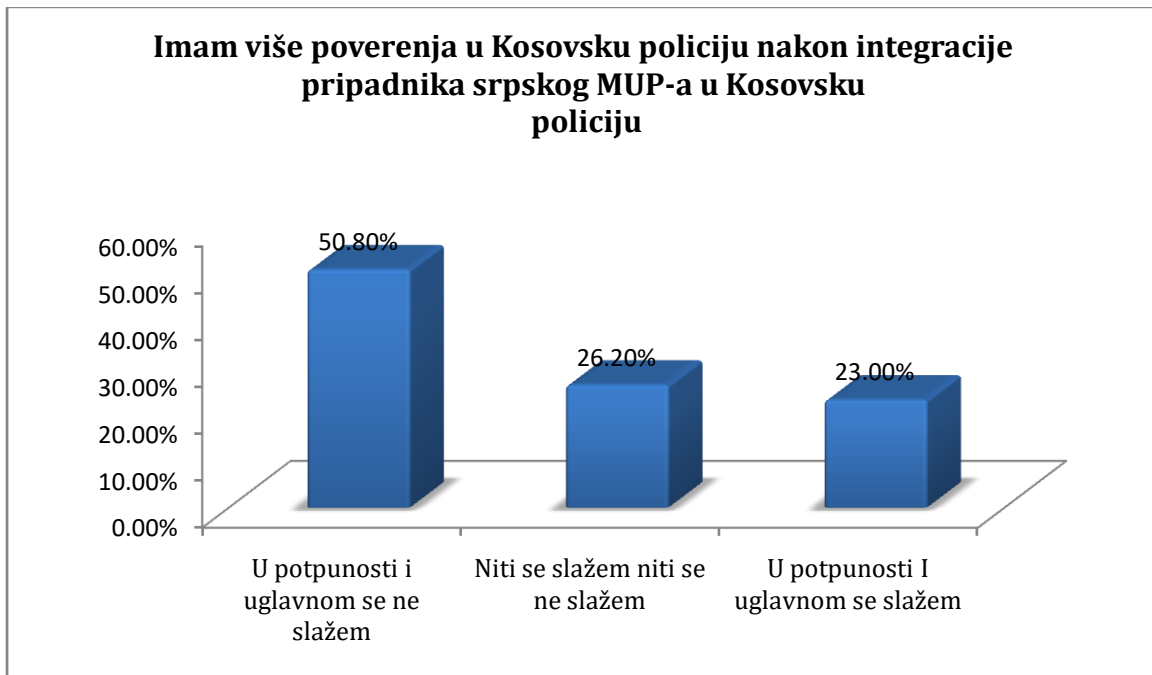

Integracija Civilne zaštite doprinela je poboljšanju bezbednosti srpske zajednice na Kosovu?

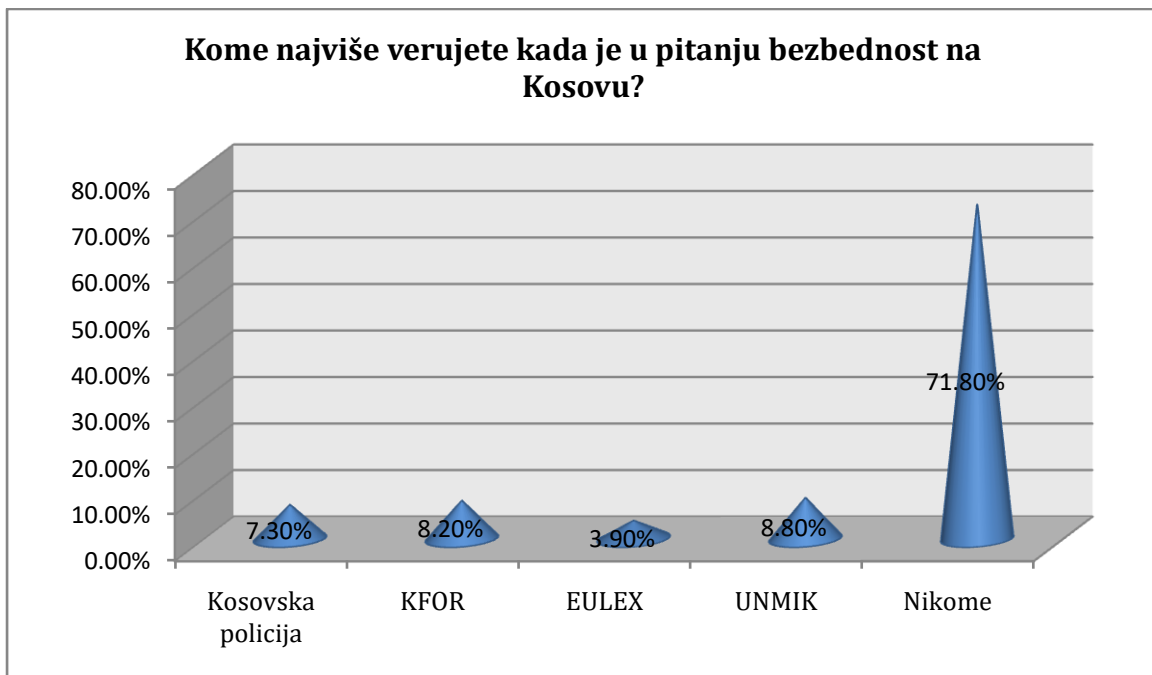

Imam više poverenja u Kosovsku policiju nakon integracije pripadnika srpskog MUP-a u Kosovsku Policiju kao rezultat potpisivanja Briselskog Sporazuma.

Kome najviše verujete kada je u pitanju bezbednost na Kosovu?

Dodatak II:

Neki od slučajeva nasilja među mladima zabeleženi u lokalnim, nacionalnim i regionalnim medijima u 2016:

Sinoćnja pucnjava: Mladić u životnoj opasnosti, drugi povređen kao slučajni prolaznik

Nedelja 24. januar 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/kosovska_mitrovica_/7582

Suva Reka: Mladić ubijen dok je večerao sa porodicom

Sreda 27. januar 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/pucnjava_u_suvoj_reci_ubijen_jedan_mladic_/7631

Srpskog studenta istukla grupa Albanaca u Južnoj Mitrovici

Utorak 31. maj 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/srpskog_studenta_istukla_grupa_albanaca_u_juznoj_mitrovici_/8839

Pucnjava u Zvečanu noćas, teško ranjeni mladići operisani, potrebna krv

11. jun 2016

<http://radiomitrovicasever.com/2016/06/11/pucnjava-u-zvecanu-nocastesko-ranjeni-mladici-operisani-potrebna-krv/>

Oslobođena dvojica mladića koji su uhapšeni nakon tuče u Petriču

Sreda 22. jun 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/oslobodjena_dvojica_mladica_koji_su_uhapseni_nakon_tuce_u_petricu/9034

Slučaj pucnjave na prištinskom Beerfest-u: Uhapšen petnaestogodišnjak

Subota 20. avgust 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/slucaj_pucnjave_na_pristinskom_beerfestu_u_uhapsen_petnaestgoodisnjak_/9493

Pucnjava u Severnoj Mitrovici: Jedno lice povređeno, dvoje privedeno

Utorak 13. septembar 2016

<http://kossev.info/strana/arhiva/naslov/9727>

UŽAS U KOSOVSKOJ MITROVICI Maloletni Srbi nožem izboli mladića iz Bosne

28. oktobar 2016

<http://www.blic.rs/vesti/hronika/uzas-u-kosovskoj-mitrovici-maloletni-srbi-nozem-izboli-mladica-iz-bosne/dvw6b4h>

Ubistvo mladića u južnoj Mitrovici: Privedena dvojica maloletnika

07. decembar 2016

http://kosev.info/strana/arhiva/ubijen_ucenik_u_juznoj_mitrovici/10578

Preporuke:

Policijska direkcija za region Mitrovice se u četiri opštine sa većinski srpskim stanovništvom u ovom regionu suočava sa specifičnim uslovima rada čija ograničenja u smislu saradnje sa građanima i institucijama trebaju biti reflektovana i u strategijama policije za bezbednost u zajednici. Pored toga što zbog neefikasnosti sudstva rad policije ostaje bez adekvatnog odgovora i kazni za počinioce, policijske stanice u ovim opštinama nemaju formalne kontakte¹⁰ sa građanima jer do trenutka objavljivanja ovog dokumenta, u četiri severne opštine sa većinski srpskim stanovništvom nisu počeli da rade opštinski odbori za bezbednost koji inače funkcionišu u 34 od 38 opština na Kosovu. Isto tako, i saradnja sa školama je ograničena, a lokalne vlasti nisu oformile Kancelarije za mlade koje bi mogle biti značajan partner KP u ostvarivanju ciljeva i principa bezbednosti u zajednici.

Imajući u vidu prosečnu starost pripadnika Kosovske policije (43)¹¹, a u nameri da pripadnike policije učini pristupačnijim mladima, Kosovska policija može razmotriti i mogućnost uključivanja kadeta u aktivnosti nove strategije za bezbednost u zajednici¹². Mladi se mogu poistovetiti lakše sa osobama koje su im bliže godinama i takva poruka može biti efikasnija. Pored toga, neophodno je preduprediti potencijalni drastični pad u broju policajaca do kog bi moglo doći sa usvajanjem i početkom primene Zakona o penzijama policijskih službenika Kosovske policije i istražitelja Policijskog inspektorata Kosova¹³. Iako trenutni odnos policajaca iz različitih zajednica odražava etnički sastav Kosova, treba imati na umu da je on u znatnoj meri

---

¹⁰Trenutno su nevladine organizacije i međunarodne misije spona između građana i pripadnika Kosovske policije, ali ti kontakti su projektno orijentisani i nisu institucionalizovani. Isto tako, i ako pripadnici Kosovske policije izveštavaju redovno lokalne skupštine o bezbednosnoj situaciji u opštini, ali šireg kontakta sa građanima, izuzev saopštenja za medije, nema.

¹¹http://www.qkss.org/repository/docs/Raporti-vleresues-monitorues-eng-LOW_853776.pdf

¹²Kadeti imaju teorijsku nastavu koja se fokusira na principe bezbednosti u zajednici, ali se u praksi ne susreću sa takvim odnosom sa građanima dok ne stupe na službenu dužnost.

¹³<https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiy0vD3irXSAhVDwxQKH9rDI0QFggcMAA&url=http%3A%2F%2Fspk-rk.eu%2Fwp-content%2Fuploads%2F2012%2F11%2FProjekt-ligji-p%25C3%25ABr-Pensionimin-e-Zyrtarve-Policor-t%25C3%25AB-Policis%25C3%25AB-s%25C3%25AB-Kosov%25C3%25ABs-dhe-Hetuesit-e-Inspektoratit-Policor-t%25C3%25AB-Kos.docx&usg=AFQjCNFIq6zzYiqvoErzPK5sxSH1lgzaew>

proizvod Briselskog dijaloga i integracije policajaca sa već stečenim radnim iskustvom, ali radi održivosti ovakvog balansa neophodno je uspostaviti sistem u kom bi Kosovska policija i Kosovska akademija za javnu bezbednost mogla uspešno da regrutuje i pripremi za rad nove kadete koje bi zamenilipolicajce koji će se po usvajanju novog zakona o penzijama kvalifikovati za odlazak u penziju. Uključivanjem kadeta u aktivnosti policije koje se sprovode u zajednicama može da ima pozitivan uticaj ne samo na percepciju policije kod mladih, veći na broj kadeta iz tih zajednica. Prema rečima savetnice Kosovske akademije za javnu bezbednost ispred odeljenja za javnu bezbednost ispred OEBS-a, KAJB nema obavezujuće kvote za prijem kadeta iz redova nevećinskih zajednica niti kvote za prijem žena, a kako bi povećali broj kadeta iz nevećinskih zajednica odeljenje za javnu bezbednost OEBS-a organizuje pripremne radionice o prijemnim ispitima za kadete u sredinama u kojima žive nevećinske zajednice. Prema statističkim podacima KAJB u poslednjoj, 53. generaciji kadeta 17,95% primeljenih kadeta je dolazilo iz redova nevećinskih zajednica, što je znatan pomak u odnosu na 52. generaciju kada je zabeleženo svega 6,8% predstavnika nevećinskih zajednica.¹⁴

Za uspešno sprovođenje principa bezbednosti u zajednici neophodno je uspostaviti partnerski odnos između zajednice i policajaca u toj zajednici, a bez širih, formalnih kontakata sa građanima to je teško ostvarivo. U tom smislu policijske stanice u četiri severne opštine sa većinski srpskim stanovništvom trebaju nadoknaditi nedostatak institucionalnog okvira za komunikaciju sa građanima. Taj okvir treba biti osmišljen tako da odražava specifičnu političku situaciju u pomenutim opštinama i bude osmišljen uz saglasnost sa lokalnim vlastima.

Članovi Platforme za analizu i istraživanje:

Svetlana Rakić, predsednica Platforme za analizu i istraživanje iz Centra za trening I usavršavanje (CTD)

Miloš Timotijević, podpredsednik Platforme za analizu i istraživanje iz NVO Aktiv

Darko Stanković, član Platforme za analizu i istraživanje iz EOMK

Dejan Mirić, član Platforme za analizu i istraživanje kao samostalni istraživač

Dragana Aleksić, članica Platforme za analizu i istraživanje kao samostalni istraživač

Dušan Milunović, član Platforme za analizu i istraživanje kao samostalni istraživač

---

¹⁴ Pored generalno pripadnika nevećinskih zajednica na Kosovu, po svedočenju savetnice KAJB ispred OEBS-a poseban izazov je i regrutacija žena.

Igor Dašić, član Platforme za analizu i istraživanje iz Forum for a Better Society (FBSC)

Ivana Đokić, članica Platforme za analizu i istraživanje iz Centra za razvoj ljudskih potencijala

Lazar Milić, član Platforme za analizu i istraživanje iz NVO Aktiv

Lazar Rakić, član Platforme za analizu i istraživanje iz The Upgrade Society

Marko Marjanović, član Platforme za analizu i istraživanje iz Instituta za razvoj civilnog društva
- Innovate

Marko Rakić, član Platforme za analizu i istraživanje iz Local Initiative North Kosovo - LINK

Milica Andrić, članica Platforme za analizu i istraživanje iz NVO Aktiv-a

Milica Đorđević, članica Platforme za analizu i istraživanje iz Wake up club-a

Milica Rakić, članica Platforme za analizu i istraživanje iz CETUS-a

Milija Biševac, član Platforme za analizu i istraživanje iz Udruženja mladih - Putokaz

Miloš Vukadinović, član Platforme za analizu i istraživanje kao samostalni istraživač

Stevan Đokić, član Platforme za analizu i istraživanje Centra za razvoj ljudskih potencijala

Veroljub Petronić, član Platforme za analizu i istraživanje iz Humanog centra

Për platformën për analizë dhe hulumtim:

Platforma për analizë dhe hulumtim¹ është grupi joformal i themeluar në prill 2015. në kuadër të projektit “Forcimi i kapaciteteve të shoqërisë civile për t’i kontribuar në mënyrë më efektive procesit të vendimeve” të cilin ka financuar Zyra e Bashkësisë Evropiane në Kosovë, e zbatuar nga organizatat joqeveritare AKTIV nga Mitrovica Veriore dhe Qendra për paqe dhe tolerancë nga Graçanica. Fillimisht, PAH ka numëruar 14 organizata të shoqërisë civile nga katër komuna me shumicën e popullsisë serbe të Kosovës veriore dhe 25 anëtarëve të tyre. PAH është themeluar me qëllim që:

- Zbaton hulumtimet në të gjitha sferat të cilët janë me rëndësi për kualitetin e jetës të bashkësive serbe dhe të tjerave jo shumicë në Kosovë.
- Në përputhje me mjetet në dispozicion dhe mundësit personale të secilit nga anëtarët prezanton dhe promovon rezultatet të hulumtimeve të zbatuara.
- Analizon dhe hulumton politikat praktike të pushtetit në nivelin lokal dhe central.
- Përgatitë propozimet e politikave praktike dhe rekomandimet të cilët do të qojnë në ndryshime pozitive në legjislacion.
- Zbatojnë iniciativat avokuese të zgjidhjeve të caktuara në sferën e politikave praktike të cilat u përkasin anëtarëve të bashkësive jo shumicë, qoftë në mënyrë të pavarur ose në bashkëpunim me grupet e njerëzve të caktuar.
- Prezanton komunikata të përbashkëta dhe qëndrime lidhur me pyetjet të cilat janë me interes për bashkësinë serbe në Kosovë

Pas përfundimit të projektit PAH është i riorganizuar dhe që nga tetori 2016. numëron 11 organizata dhe 4 hulumtues individual (gjithsejtë 19 anëtarë). Momentalisht, PAH financohet nga fondet SlovakAID-it dhe Zyrës Evropiane në Kosovë.

Për dokumentin

Dokumenti është konceptuar si prezantim i politikës praktike i dedikuar deputetëve të Këshillit për punë të brendshme, sigurinë dhe mbikëqyrjen e forcave të sigurisë së Kosovës, emë qëllim të realizimit të pjesëmarrjes më të gjerë të organizatave të shoqërisë civile nga katër komunat me popullsinë shumicë serbe të Kosovës veriore (Mitrovica Veriore, Zveçani, Zubin Potoku dhe Leposaviqi) në punën e Kuvendit të Kosovës. Qëllimi i dokumentit është t’iu ilustroideputetëve kushtet specifike në të cilat funksionon policia e Kosovës në komunat e përmendura dhe si ajo

---

¹<http://www.parnorthkosovo.org/>

reflektohet në perceptimin e punës së policisë, e si pasojë edhe në kushtet e kontratës shoqërore ndërmjet bashkësisë dhe policisë, veçanërisht njerëzve të ri në bashkësi.

Dokumentin e kanë përpiluar anëtarët Platformës për analizë dhe hulumtim me përkushtim të veçantë të Veroljub Petronić-it nga Qendra Humane. Dokumenti është përpiluar në kuadër të projektit “Pjesëmarrja e rritur e OSHQ serbe në punën dhe mbikëqyrjen e këshillave të kuvendit” të cilin e financon Zyra e Bashkësisë Evropiane në Kosovë përmes Fondacionit kosovar për shoqëri të hapur, ndërsa e zbaton organizata joqeveritare AKTIV nga Mitrovica Veriore.

Efikasiteti i punës së policisë në preventiven e dhunës ndërmjet të rinjve në vendet publike

---

Përmbledhja:

Edhe pse policia nuk duhet të luaj rol kryesor në parandalimin e dhunës në mes të rinjve (personat e moshës deri në 24 vjet), në vakumin institucional i cili është krijuar në komunat veriore me shumicën e popullsisë serbë (Mitrovica Veriore, Zveçani, Leposaviqi dhe Zubin Potoku) ku komunikimi ndërmjet institucioneve ekzekutive dhe urdhërdhënëse është ose vështirësuar ose formalo-juridiksht i pamundshëm, momentalisht policia e Kosovës është instanca më e rëndësishme e cila mundet në mënyrë efikase të ndikoi në shkallën e dhunës ndërmjet të rinjve.

Në situatën në të cilën mbetjet e gjyqësorit serb dhe sistemeve të mbrojtjes shëndetësore dhe sociale nuk kanë pushtet ekzekutues i cili mund të njohë dhe zbaton vendimet e tyre, e ku njëkohësisht institucionet kosovare pjesërisht të formuara funksionojnë me kapacitet më të zvogëluar dhe kanë bashkëpunim të kufizuar me shkolla dhe bashkësinë lokale, të rinjtë dhe prindërit e tyre kryesisht janë lënë që vetë të merren me problemet bihevijorale në mesin i cili është i helmuar me diskursin politik të mbushur me tensionet dhe fanatizmin etnik.

Përshkrimi i problemit:

Në mjedisin të post-konfliktit në mbarë Kosovën, institucionet e sundimit të drejtës të pushtetit lokal në Kosovë janë zhvilluar me tempo të ndryshëm dhe në drejtimet të ndryshme. Në katër komunat me shumicën serbe në Kosovën veriore, institucionet e Kosovës nuk kanë mundur të krijohen gjerë në 2013. për shkak të rezistencës politike të fortë. Në këto komuna policia e Kosovës nuk ka qenë në tërësi funksionale e as e pranuar nga ana e bashkësisë gjerë në dhjetor 2013. kur është, si rezultat i marrëveshjes së Brukselit nga prilli 2013², ka përfunduar integrimi i punëtorëve të Ministrisë së punëve të brendshme serbe në policinë e Kosovës³. Prej atij

---

²http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/First_agreement_of_principles_governing_the_normalization_of_relations_April_19_2013_Brussels_en.pdf

³Gjerë në dhjetor 2013. në policinë e Kosovës janë integruar 287 polic serb, pjesa tjetër e mbetur prej 77 punëtorëve administrativ janë integruar gjatë 2016, kurse numri më i vogël edhe më tej pret integrimin: <http://www.kryeministri->

momenti, PK-ës plotësisht është funksionale në tërë territorine Kosovës; megjithatë, funksionalizimi i saj nuk ka nënkuptuar edhe efikasitetin e plotë, prandaj, policia e Kosovës në veri si dhe në pjesën tjetër të Kosovës lufton me problemet serioze të kriminalitetit e të rinjve. Kriminaliteti i të rinjve në Kosovë mund të vështrohet përmes disa prizrave:

- Ekstremizmi fetar dhe radikalizmi i të rinjve
- Sjellja e dhunshme e të rinjve me motiv etnik
- Sjellja e dhunshme e të rinjve pa motiv etnik

Sjellja e dhunshme e të rinjve me dhe pa motiv etnik është problemimë i shquari të rinjve në mjediset serbe të Kosovës veriore. Arsytet janë të shumta dhe komplekse dhe përfshijnë një apo kombinimin e dukurive vijuese:

- Tensionet ndëretnike të krijuara si rezultat i retorikës të ashpër të elitave politike
- Tensionet ndëretnike të krijuara si rezultat i shfaqjes të simboleve nacionale të bashkësive serbe dhe shqiptare
- Tensionet interne dhendëretnike të krijuara si rezultat i ekstremizmit dhe nacionalizimit të ngjarjeve sportive
- Konfliktet interne dhe ndëretnike të krijuara si rezultat i konflikteve të grupeve kriminele dhe individëve
- Konfliktet interetnike dhe ndëretnike të krijuara si shkak i keqpërdorimit të alkoolit dhe narkotikëve
- Konfliktet ndëretnike të krijuara si rezultat gjendjes së vazhduar të konfliktit të ngrirë

Efikasiteti i policisë në preventiven e këtyre dukurive është e kufizuar gjithashtu me anomalitë e shumta shoqërore sikurse:

- Mungesa e kontratës shoqërore ndërmjet PK-ës dhe qytetarëve e krijuar si rezultat i mangësisë të integritetit të PK-ës si strukturë primare e sigurisë⁴
- Mosekzistimit komplet dhe të konsoliduar të kornizës institucionale
- Reagimet e pasafatëshme të prokurorisë dhe organeve tjera të judikaturës kosovare për shkak se cilës perceptimi dhe efikasiteti i punës së policisë pa bazë përkeqësohet.

Të pyetur për nivelin se sa është e shpeshtë dhuna ndërmjet të rinjve në komunat më popullsinë shumicë serbe në Kosovën veriore, qytetarët e kanë karakterizuar si lartë të rrezikshme, por jo edhe alarmante, e si një nga manifestimet e problemeve të dhunës më serioze ndërmjet të rinjve cekën huliganizmin të cilit i paraprinë dhuna moshatare në shkollat e mesme dhe fillore. Qytetarët theksojnë se është e dukshme edhe mungesa e shtetit juridik si dhe mungesa e

---

ks.net/repository/docs/Kosovo_Report_on_State_of_Play_in_the_Brussels_Dialogue_15_June_2016-signed.pdf

⁴Qëndrimet e qytetarëve ndaj PK dhe institucioneve tjera të Kosovës kanë qenë lëndë e hulumtimeve të shumta të opinionit publik, kurse disa prej rezultateve mund t'i shihni në shtojcë të këtij dokumenti.

mekanizmave preventive apo ndëshkuese për shkak të së cilave fajtorët nuk kanë frikë nga pasojat apo sanksionet për shkak të sjelljes së dhunshme. Mirëpo, përveç mungesës së sanksioneve, qytetarët cekin se edhe situata e keqe ekonomike dhe përqindja e ultë e punësimit është edhe një nga katalizatorët e dhunës ndërmjet të rinjve. Punëtorët e arsimit dhe ata social theksojnë se mungesa e sanksionit adekuat, qasja armëve nga tregu i zi dhe psikoza e pasluftës e cila zotëron në shoqëri janë rrethana rënduese me të cilat ballafaqohen komunat në veri të Kosovës, por theksojnë edhe rolin kyç të familjes dhe prindërve në preventivën e hershme të dhunës ndërmjet të rinjve. Duke folur për mjedisin pos-konflikt, qytetarët kanë theksuar se edhe në Kosovë ekziston pragu i lartë i tolerancës në dhunë pikërisht për shkak të situatës konflikte, por cekin se edhe mediat globale ofrojnë modele të sjelljeve të dhunshme dhe promovojnë kulturën e kriminalitetit.

Qytetarët e pranojnë faktin se efikasitetin e policisë nuk është lehtë ta vlerësojnë për shkak të mosfunksionimit të gjyqësorit, por gjithashtu pranojnë se policia nuk ka kuadër i cili është i kualifikuar të merret me delikuencën e të miturve apo ta luftoi dhunën në mes të rinjve. Përveç gjyqësorit i cili nuk është funksional dhe vendimet e secilit ose mungojnë ose janë tejet të butë, në luftimin e dhunës ndërmjet të rinjve ndikon edhe fakti se në veri nuk ka institucione kreative e as burgje⁵.

Në preventivën e dhunës ndërmjet të rinjve hallka të rëndësishme janë edhe Qendrat për punë sociale dhe institucionet arsimore. Kur në pyetje janë Qendrat për punë sociale, ato në veriun e Kosovës funksionojnë edhe në sistemin serb edhe në sistemin kosovar, e sipas fjalëve të punësuarit, të dy institucionet bashkëpunojnë me PK-ës, edhe që janë “hallka e fundit në zinxhir” kur reagimi në dhunë ndërmjet të rinjve është në pyetje. Këshilltarët e Qendrave për punë sociale marrin pjesë në dëgjimet e të miturve, por me ftesën e zyrtarit të PK-ës. Nga ana tjetër, sipas fjalëve të punëtorët të arsimit, bashkëpunimi ndërmjet institucioneve edukative të cilët funksionojnë në kuadër të sistemit edukativ serb dhe PK-ës është shumë e kufizuar. Punëtorët e arsimit të intervistuar në përgatitjen e këtij dokumenti kanë theksuar se edhe më herët në çdo shkollë fillore dhe të mesme ka ekzistuar polici shkollor, që tani më nuk është .

Në intervistë për *Kosovo Sever Portal* ka fundi i dhjetorit 2016. ka folur edhe shefi i operativës së regjionit Veriu i Kosovës, Željko Bojić⁶. Drejtorja e policisë për regjionin Veriu i Kosovës është shpallur për më të mirën në vitin 2016. me 76 raste të zgjidhura nga 98 vepra penale të rënda të

⁵Në Mitrovicën veriore ekziston vetëm njësia e paraburgimit dedikuar mbajtjes së paraburgimit dhe vuajtjes të dënimit me burgim.

⁶KoSSevBojić: Zvoglojmë numrin e veprave penale. Qytetarë, bashkëpunoni me policinë, dhjetor 2016. <http://kossev.info/strana/arhiva/bojic/10792>

regjistruara. Numri prej 98 veprave penale të rënda të regjistruara është në rënie në krahasim me vitin 2015. kur janë regjistruar 175 vepra të rënda penale. Rënia e numrit të veprave të rënda penale të paraqitura mund të jetë ose rritja e numrit të policëve pas integritit të realizuar të ish punëtorëve të Ministrisë të Punëve të Brendshme serbe në Policinë e Kosovës, por gjithashtu mund të jetë edhe reflektim të mosbesimit e qytetarëve në institucione, për shkak se ata i shmangen lajmërimit të veprave penale. Mirëpo, duhet të theksohet që puna e policisë shpesh mund të jetë të vlerësuar së bashku me shpalljen e dënimit për kryesin e veprës penale, që në të vërtet nuk është vetëm përgjegjësie policisë. Pikërisht pse arsye mund të pohojmë se veprimi i kufizuar dhe i ngadalshëm i prokurorisë dhe gjykatës vërtet kanë ndikim negativ në perceptimin e punës se tyre dhe punës së policisë.

I pyetur nga ana e gazetares të përpiqet ta shpjegojë mosharmoninë ndërmjet perceptimit të punës të policisë dhe ndjenjës së përgjithshme të sigurisë së qytetarëve e cila është kryesisht negative dhe statistikës të drejtorisë policore për regjionin e Veriut të Kosovës, shefi i operativës, Bojićka theksuar që nuk janë të gjitha burimet kompetent që të paraqesin vlerësimet e sigurisë dhe të punës së policisë.

Në katër komunat veriore me shumicën e popullsisë serbe në dy vitet të fundit janë bërë më shumë hulumtime të opinionit publik të cilët kanë trajtuar pyetjet e perceptimit të sigurisë së qytetarëve dhe besimit të tyre në institucione gjyqësore dhe në strukturat aktive të sigurisë në Kosovë.

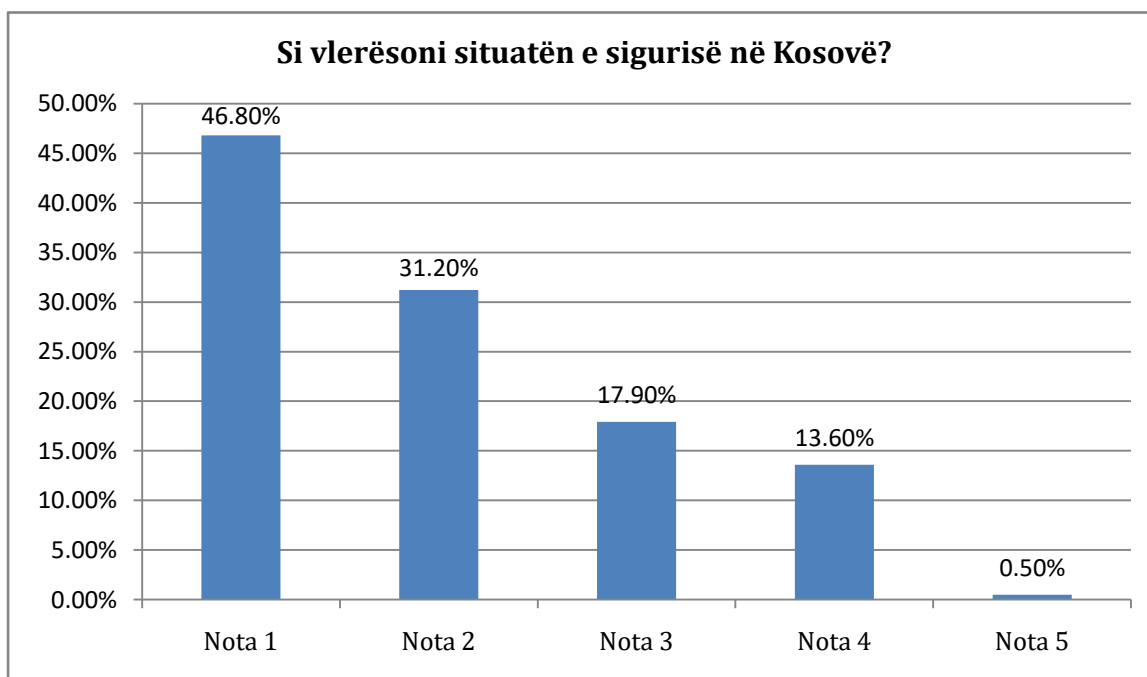
Shtojcë I:

Rezultatet e hulumtimeve të opinionit publik për situatën e sigurisë dhe besimit në strukturat e sigurisë në mjediset serbe:

Burim: Platforma për analizë dhe hulumtim, *Qëndrimet e qytetarëve në veri të Kosovës. Aspektet politik, ekonomik dhe të sigurisë*⁷, Shtator 2015.

Hulumtimin e ka zbatuar grupi joformal nga 15 organizata të shoqërisë civile nga veriu i Kosovës, *Platforma për analizë dhe hulumtim*. Hulumtimi është zbatuar në mostrën prej 799 anketuarit të shpërndarë proporcionalisht në komunat Mitrovica Veriore, Leposaviqi, Zubin Potoku dhe Zveçani në periudhën prej 4 gjerë në 11 qershor 2015.

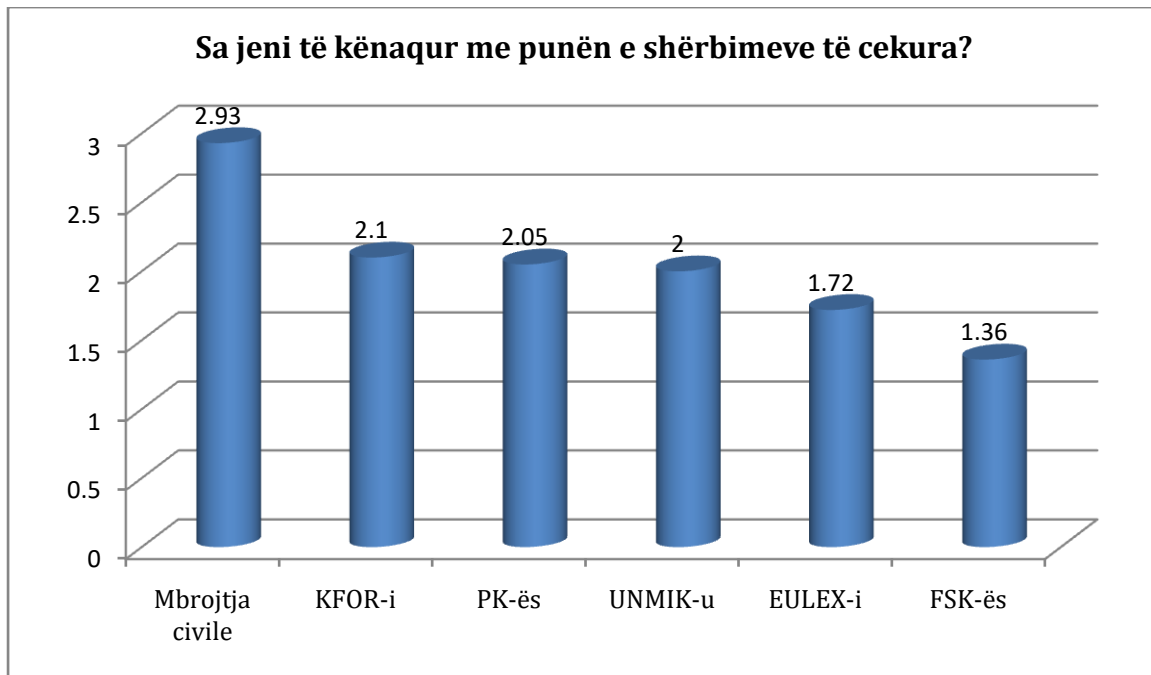
Në shkallën prej 1-5 ku 1 është “shumë e keqe”, ndërsa 5 “shumë e mirë” si kishit me vlerësuar gjendjen e sigurisë në Kosovë?

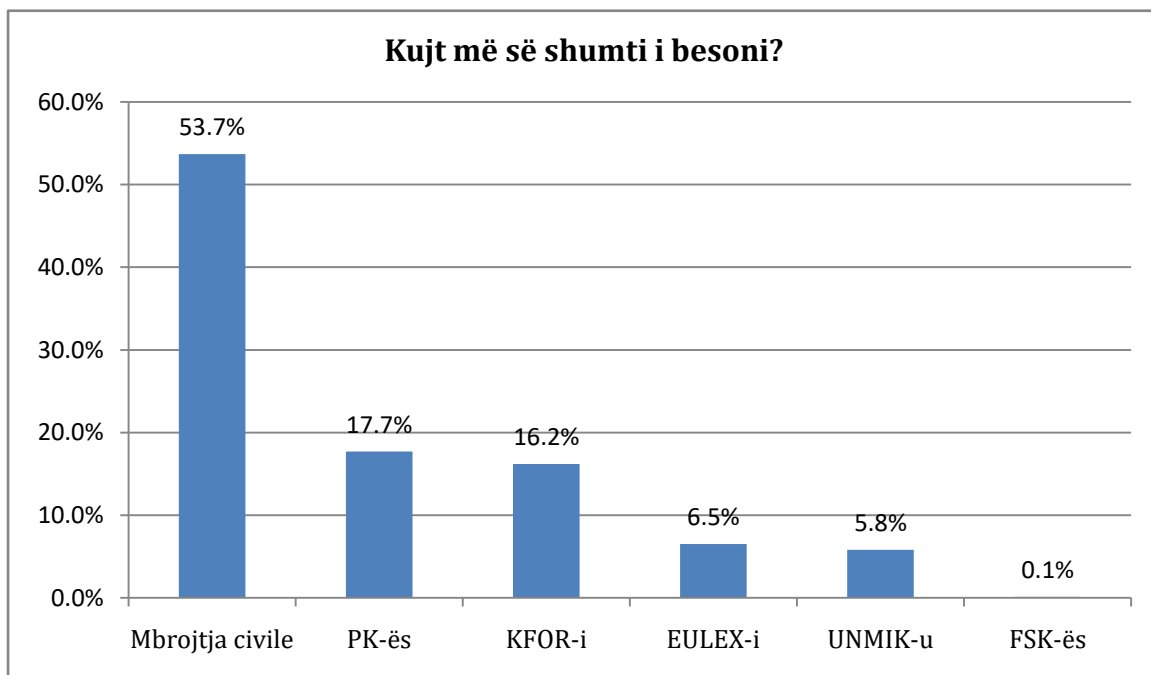
Me notën prej 1-5 ku 1 është “shumë i/e pakënaqur”, ndërsa 5 “shumë i/e kënaqur” vlerësoni sa jeni të kënaqur me punën e shërbimeve të cekura?

7

<http://ngoaktiv.org/uploads/files/Hulumtim%20%C3%ABndrimet%20e%20qytetar%C3%ABve%20n%C3%AB%20veri%20t%C3%AB%20%20Kosov%C3%ABs.pdf>

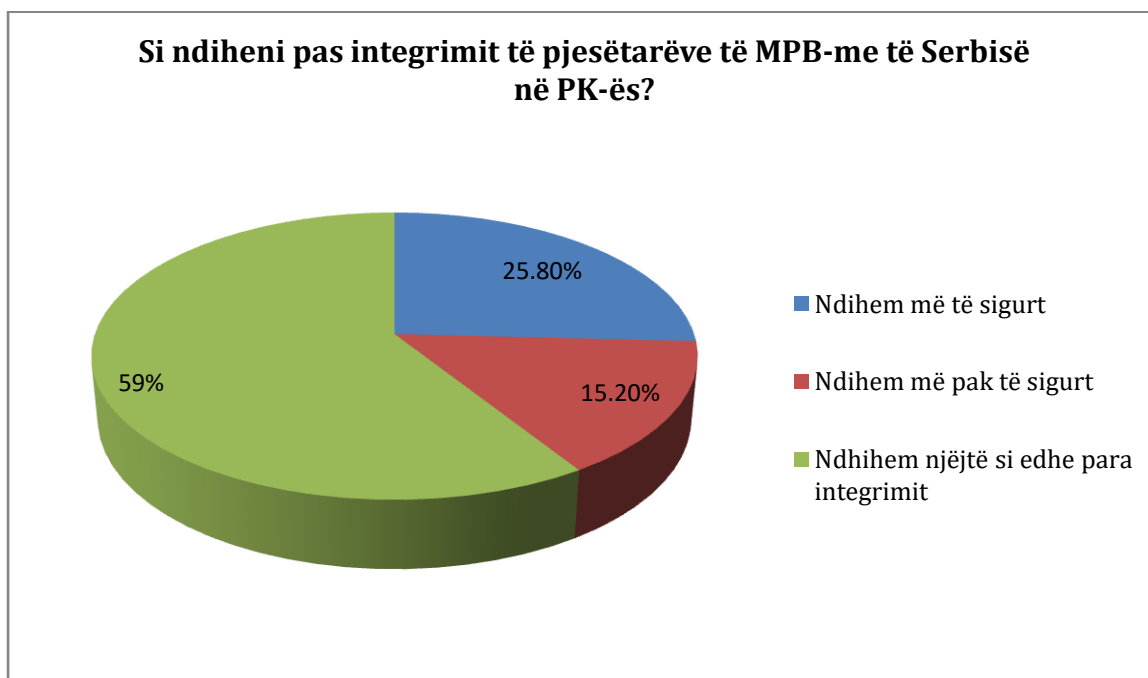

Kur është fjala për sigurinë e bashkësisë serbe në Kosovë, kujt më së shumti i besoni?

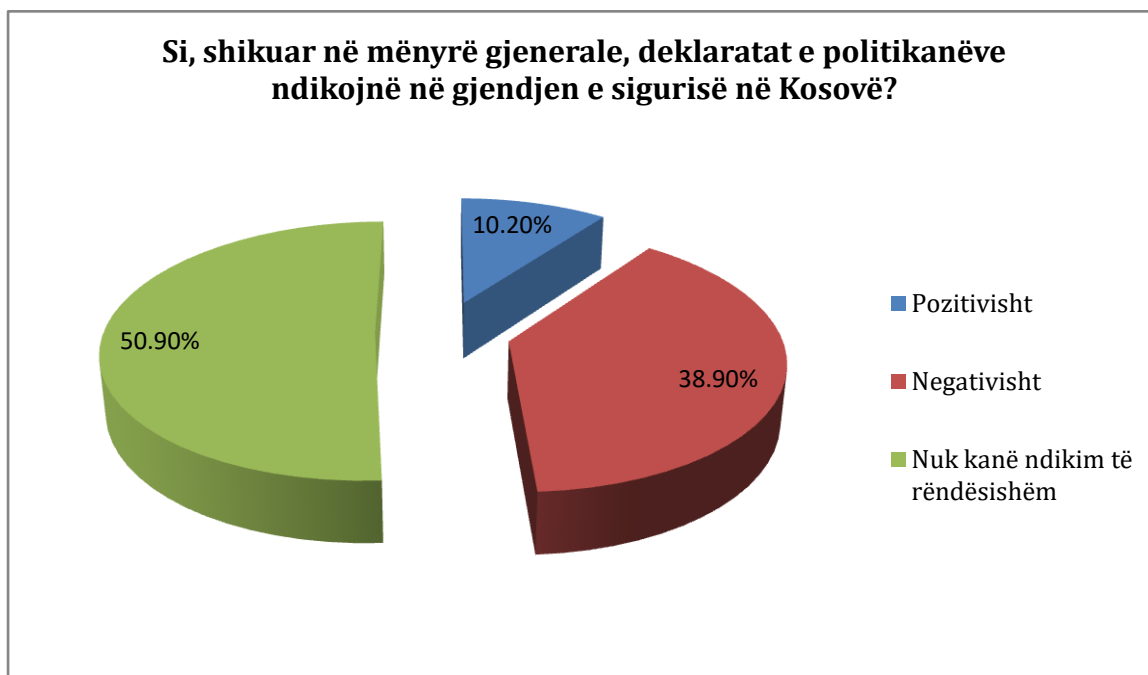

Si ndiheni pas integritit të pjesëtarëve të MPB-me të Serbisë në PK-ës?

Si, shikuar në mënyrë gjenerale, deklaratat e politikanëve ndikojnë në gjendjen e sigurisë në Kosovë?

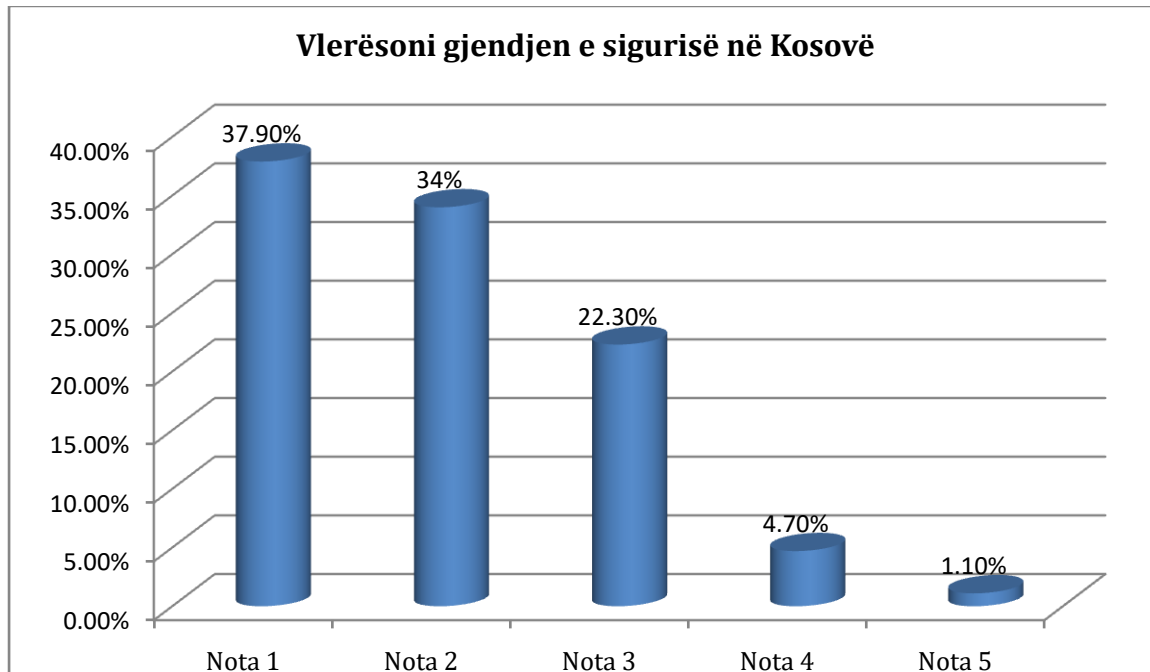
Burim: *Analiza e tendencave: qëndrimet e qytetarëve në veriun e Kosovës*⁸, OJQ AKTIV, qershor 2016.

⁸<http://ngoaktiv.org/uploads/files/Analiza%20e%20trendit%20-%20%5B19740%5D%20nova%20draft.pdf>

Hulumtimin e ka zbatuar organizata joqeveritare AKTIV nga Mitrovica Veriore. Hulumtimi është zbatuar në mostrën prej 909 tëanketuarve të shpërndarë proporcionalisht në komunat Mitrovica Veriore, Leposaviqi, Zubin Potoku dhe Zveçani në periudhë prej 4. gjerë në 11.maj 2016.

Në shkallën prej 1 gjerë në 5 ku 1 është “shumë keq”, ndërsa 5 “shumë mirë” gjenden e sigurisë në Kosovë qytetarët kanë vlerësuar me mesataren 2.

Në shkallë prej 1 gjerë në 5, vlerësoni se sa jeni të kënaqur me performancën e institucioneve vijuese:

	Nota mesatare
KFOR-i	2.4
Policia e Kosovës	2.3
EULEX-i	1.9

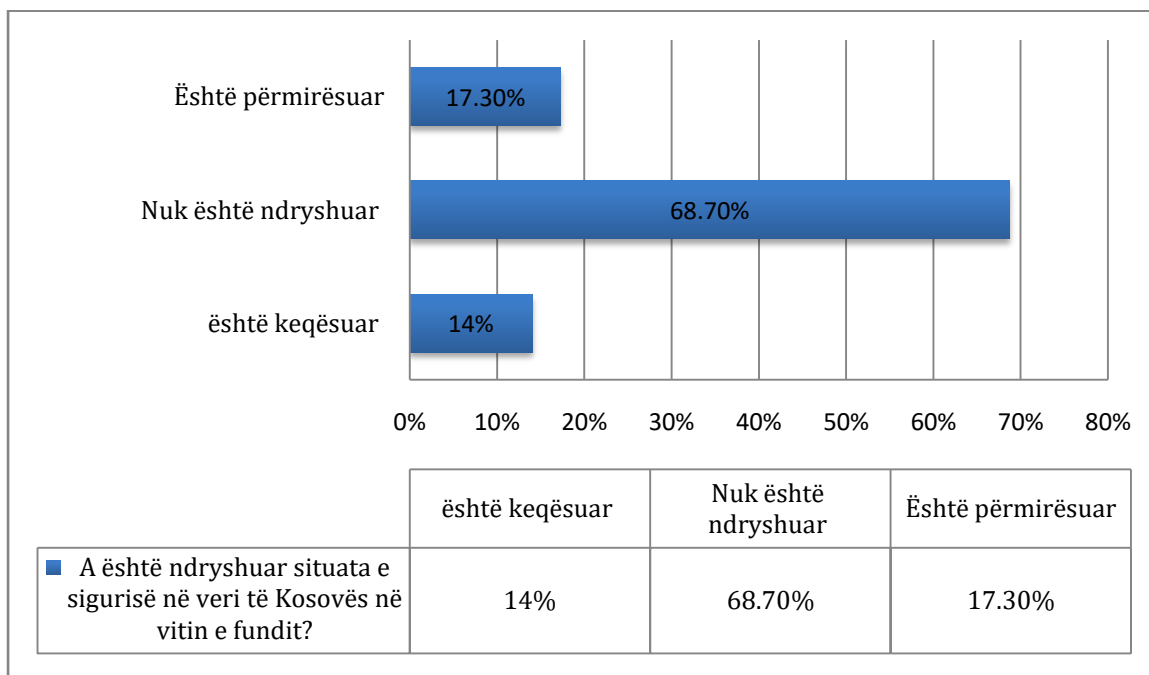
Në shkallë prej 1 gjerë në 5, vlerësoni se sa i besoni institucioneve vijuese:

	Nota mesatare
KFOR-i	2.3
Policia e Kosovës	2.3
EULEX-i	1.8

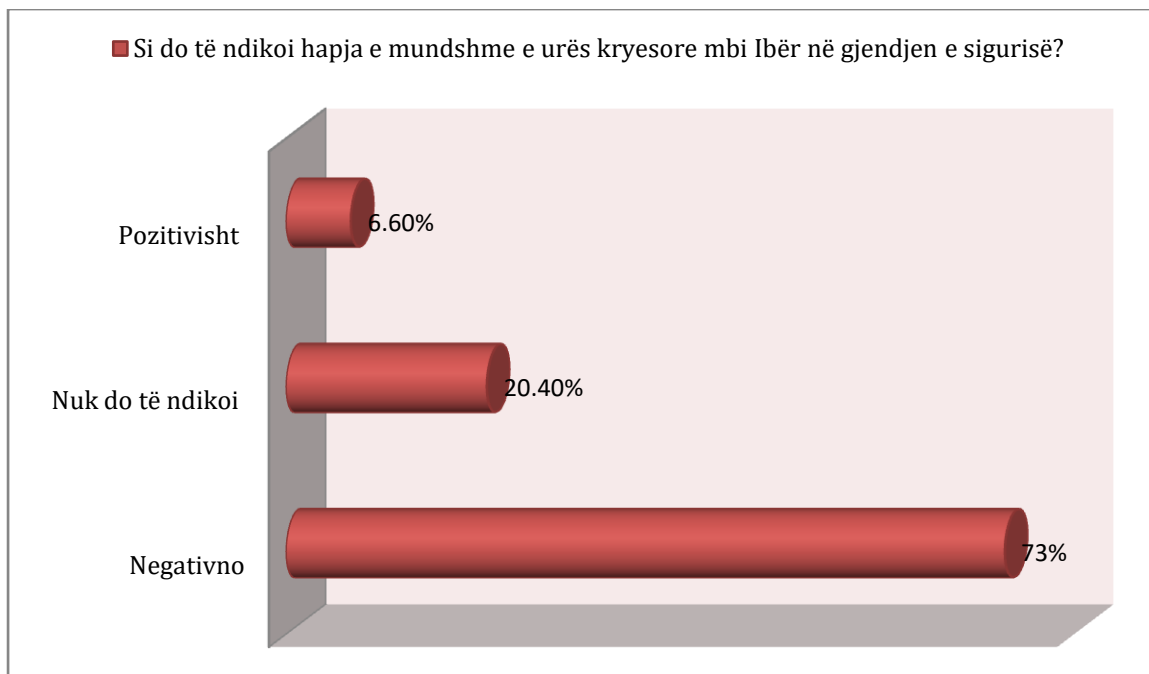

A është ndryshuar situata e sigurisë në veri të Kosovës në vitin e fundit?

Si do të ndikoi hapja e mundshme e urës kryesore mbi Ibër në gjendjen e sigurisë?

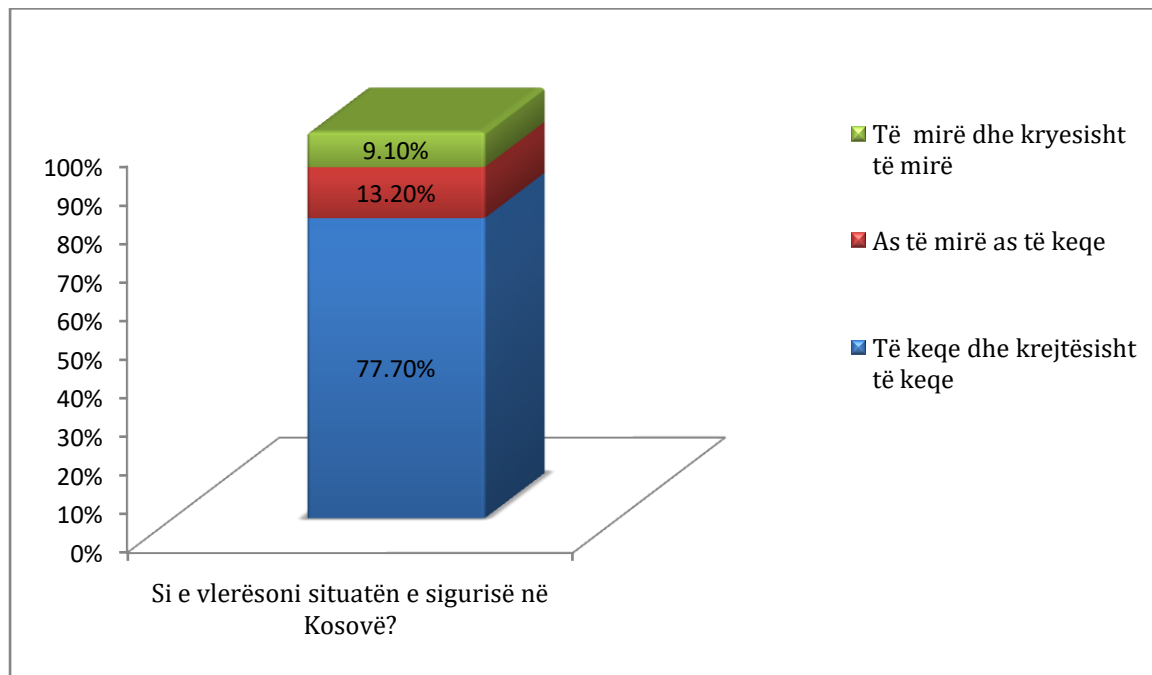

Burimi: *Qendrimet e Serbëve në Kosovë për siguri pas nënshkrimit të marrëveshjes të Brukselit*⁹, OJQ Qendra Humane, Qershor 2016.

Hulumtimi është zbatuar prej 01. Janarit gjerë më 30. Prill 2016. në 10 komuna në Kosovë me popullsi serbe shumicë, dhe atë: Mitrovica Veriore, Zveçani, Leposaviqi, Zubin Potoku, Graçanica, Shtrpcë, Partesh-Pasjanë, Ranillug, Kllokot-Vrbovc dhe Novo Brdo. Gjithësejt janë anketuar 1000 persona, qytetarët të këtyre komunave.

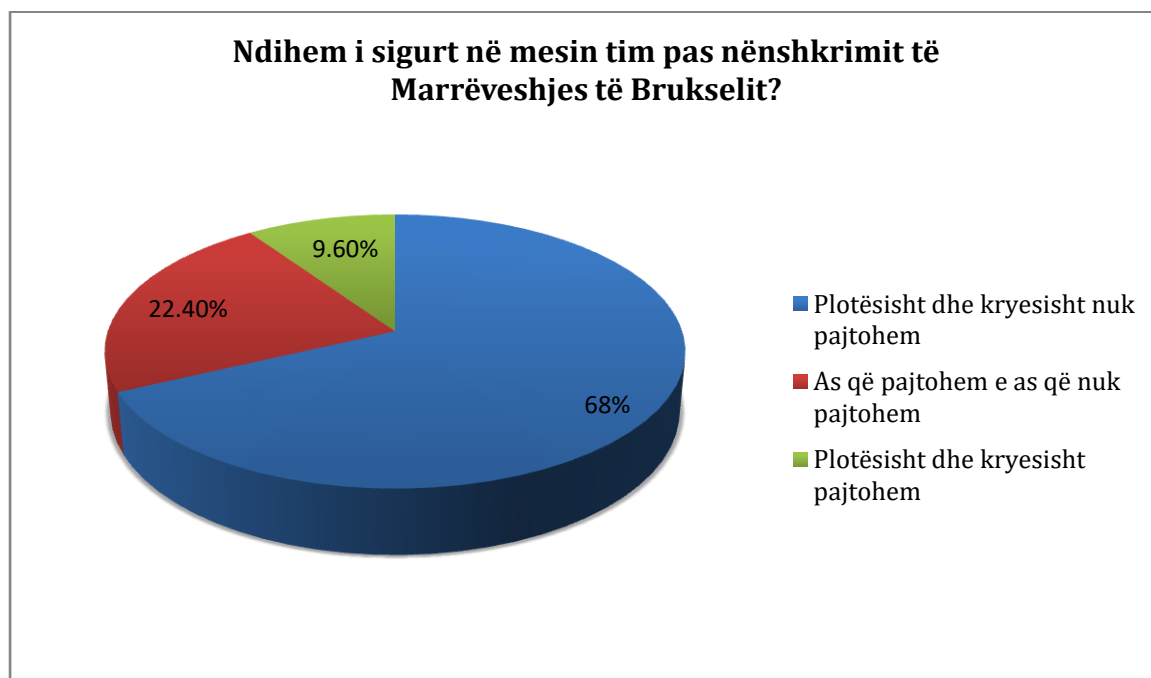
Si e vlerësoni situatën e sigurisë në Kosovë?

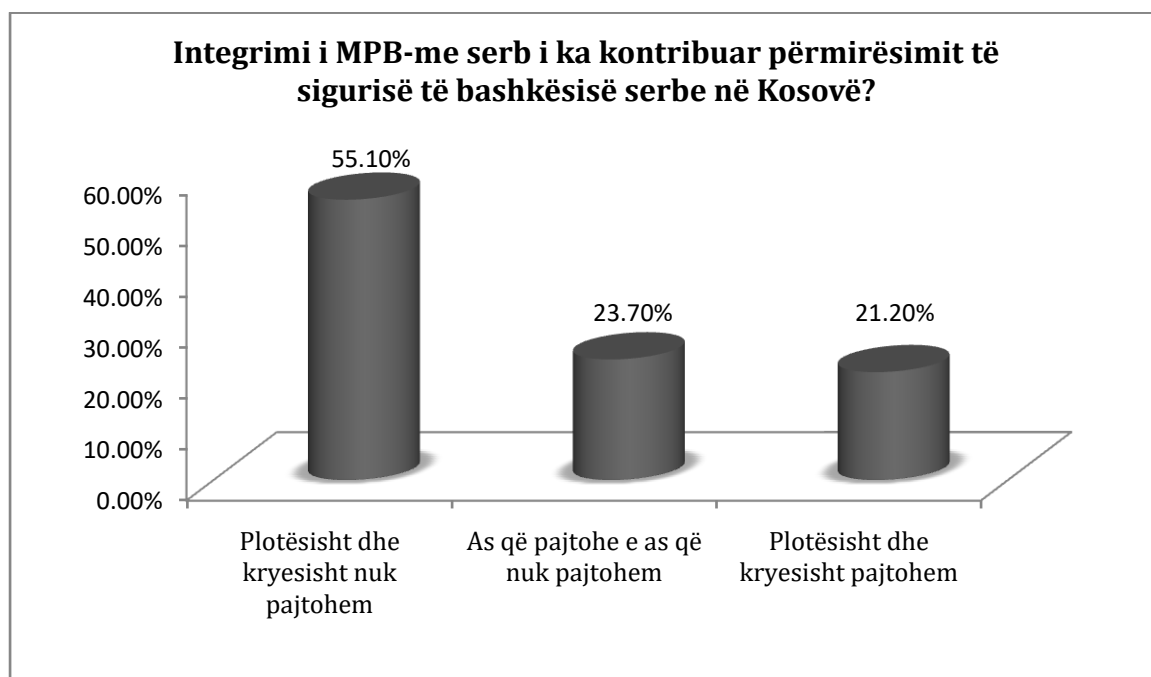
⁹<http://media1.humanicentarmitrovica.com/2016/09/Stavovi-Srba-na-Kosovu-o-bezbednosti-nakon-BS-HCM-2016.pdf>

Ndihem i sigurt në mesin tim pas nënshkrimit të Marrëveshjes të Brukselit?

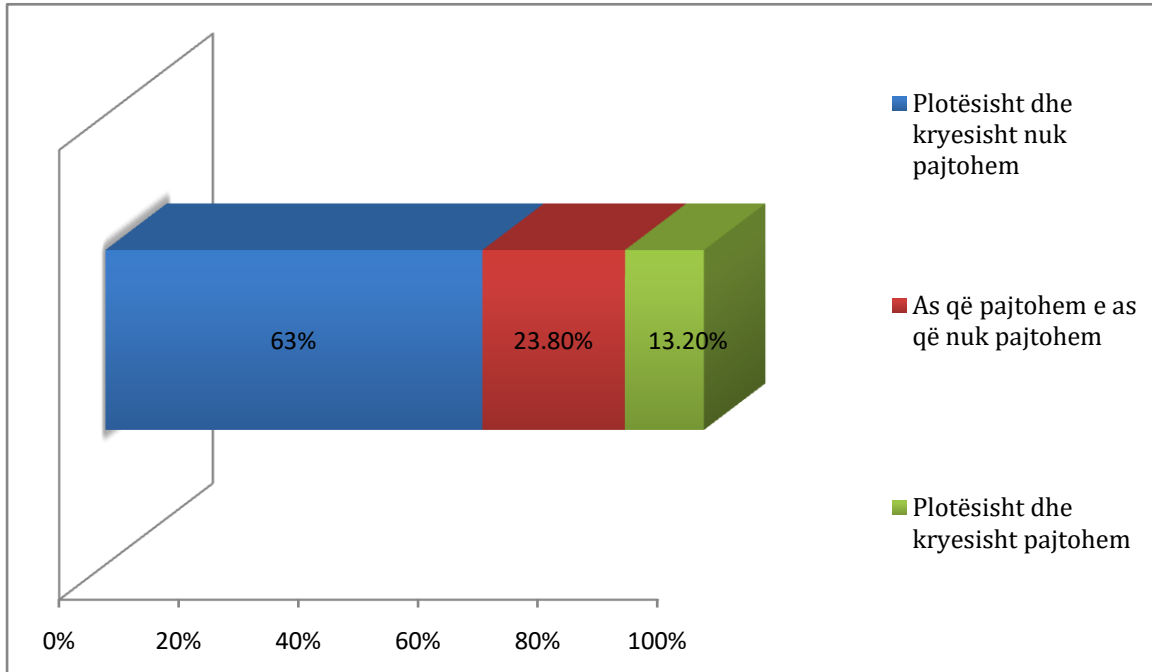

Integrimi i MPB-me serb i ka kontribuar përmirësimit të sigurisë të bashkësisë serbe në Kosovë?

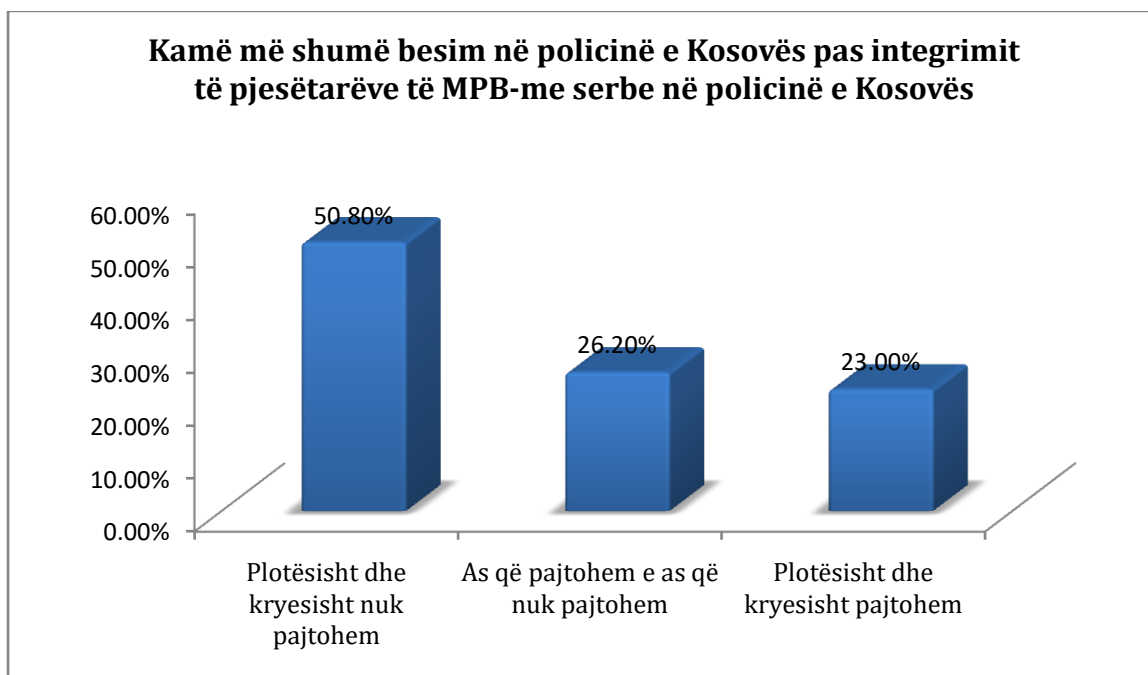

Integrimi i mbrojtjes civile i ka kontribuar përmirësimit të sigurisë të bashkësisë serbe në Kosovë?

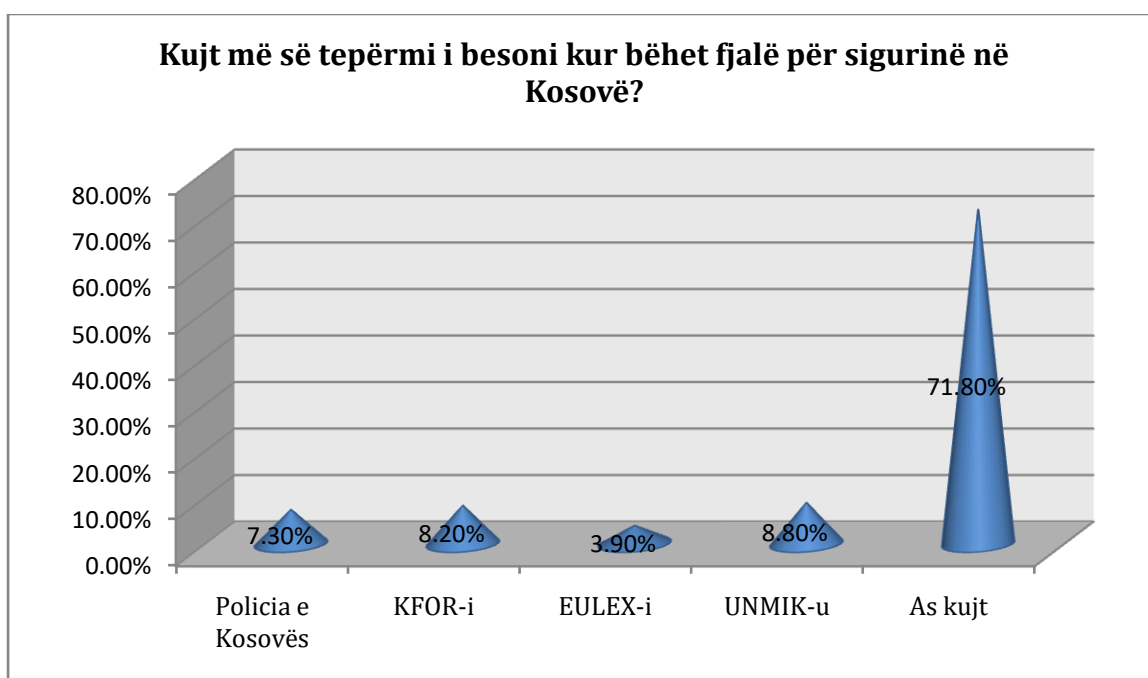

Kamë më shumë besim në policinë e Kosovës pas integrimit të pjesëtarëve të MPB-me serbe në policinë e Kosovës si rezultat i nënshkrimit të Marrëveshjes së Brukselit.

Kujt më së tepërmi i besoni kur bëhet fjalë për sigurinë në Kosovë?

Shtojca II:

Disa nga rastet e dhunës ndërmjet të rinjve të evidentuar në mediat lokale, nacionale dhe regionale në vitin 2016:

Shtënia e mbrëmshme: I riu në rrezik për jetë, tjetri i lënduar si kalues i rastit

E diele 24. janar 2016.

http://kossev.info/strana/arhiva/kosovska_mitrovica_/7582

Suharekë: I riu është vrarë gjerë sa ngrënte darkë me familje

E mërkure 27. Janar 2016.

http://kossev.info/strana/arhiva/pucnjava_u_suvoj_reci_ubijen_jedan_mladic_/7631

Studentin serb e rrahu grupi i Shqiptarëve në Mitrovicën e Jugut

E marte 31. maj 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/srpskog_studenta_istukla_grupa_albanaca_u_juznoj_mitrovici_/8839

Shtënia me armë mbrëmë në Zveçan, të rinjtë rëndë të plagosur janë operuar, nevojitet gjaku

11. qershor 2016.

<http://radiomitrovicasever.com/2016/06/11/pucnjava-u-zvecanu-nocastesko-ranjeni-mladici-operisani-potrebna-krv/>

Janë liruar dy të rinj të cilët janë arrestuar pas rrahjes në Petriç

E mërkure 22. qershor 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/oslobodjena_dvojica_mladica_koji_su_uhapseni_nakon_tuce_u_petricu/9034

Rasti i të shtënave në Beerfest-in e Prishtinës: I arrestuar pesëmbëdhjetëvjeçari

E shtune 20. gusht 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/slucaj_pucnjave_na_pristinskom_beerfestu_u_uhapsen_petna_estgoodisnjak_/9493

Të shtënat në Mitrovicën e Veriut: një person i lënduar, dy të shoqëruar në polici

E marte 13. shtator 2016.

<http://kossev.info/strana/arhiva/naslov/9727>

TMERR NË MITROVICËN E KOSOVËS: Serbet e mitur me thikë kanë therur të riun nga Bosnja

28. tetor 2016.

<http://www.blic.rs/vesti/hronika/uzas-u-kosovskoj-mitrovici-maloletni-srbi-nozem-izboli-mladica-iz-bosne/dvw6b4h>

Vrasja e të riut në Mitrovicën e jugut: Të shoqëruar në polici dy të rinj
07. dhjetor 2016.

http://kossev.info/strana/arhiva/ubijen_ucenik_u_juznoj_mitrovici/10578

Rekomandime:

Drejtoria policore për regionin e Mitrovicës në katër komunat veriore me popullsi shumicë serbe në këtë region po ballafaqohet me kushtet specifike të punës kufizimet e së cilave në kuptim të bashkëpunimit me qytetarë dhe institucionet duhet të reflektohen edhe në strategjitë e policisë për siguri në bashkësi. Përveç kësaj edhe për shkak të mos efikasitetit të gjykatave puna e policisë mbetet pa përgjigje adekuate dhe dënimet për kryesit, stacionet policore në këto komuna nuk kanë kontakte¹⁰ formale me qytetarët sepse seri në momentin e shpalljes të këtij dokumenti, në katër komunat veriore me popullsinë shumicë serbe nuk kanë filluar të punojnë këshillat komunal për siguri të cilë për ndryshe funksionojnë në 34 prej 38 komunave në Kosovë. Gjithashtu, edhe bashkëpunimi më shkollë është i kufizuar, kurse pushtetet lokale nuk kanë formuar Zyret për të rinj të cilët do të mund t'i jenë partner i rëndësishëm PK-ës në realizimin e qëllimeve dhe principeve të sigurisë në bashkësi.

Duke pasur parasysh moshën mesatarë të pjesëtarëve të policisë së Kosovës (43)¹¹, e me qëllim që pjesëtarët të policisë të jenë më të arritshëm për të rinjtë, policia e Kosovës mund të shqyrtojë edhe mundësinë e kyçjes të kadetëve në aktivitetet të strategjisë të re për siguri në bashkësi¹². Të rinjtë mundë të identifikohen më lehtë me personat të cilët janë më të përafërt me moshë dhe mesazhi të tillë mund të jetë më efikase. Përveç kësaj, e domosdoshme është të evitohet rënia potenciale drastike në numrin e policëve, ke e cila do të mund të vij me aprovimin dhe fillimin e zbatimit të Ligjit për pensionet e nëpunësve policortë policisë të Kosovës dhe hulumtuesve të inspektoratit Policor të Kosovës¹³. Edhe pse raporti momental i policëve nga

---

¹⁰Momentalisht organizatat joqeveritare dhe misionet ndërkombëtare janë lidhëse në mes të qytetarëve dhe pjesëtarëve të policisë së Kosovës, mirëpo këto kontakte janë të orientuar me projekt dhe nuk janë të institucionalizuar. Gjithashtu, edhe pse pjesëtarët e policisë së Kosovës rregullisht informojnë kuvendet komunale për gjendjen e sigurisë në komunë, kontakte me të gjëra me qytetarët, me përjashtim të komunikatave për media, nuk ka.

¹¹http://www.qkss.org/repository/docs/Raporti-vleresues-monitorues-eng-LOW_853776.pdf

¹²Kadetët kanë mësimet teorike të cilat fokusohen në principet e sigurisë në bashkësi, mirëpo në praktikë nuk takohen me raport të tillë me qytetarët deri sa nuk fillojnë me detyrat zyrtare.

¹³<https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiy0vD3irXSAhVDwxQKH9rDI0QFggcMAA&url=http%3A%2F%2Fspk-rk.eu%2Fwp->

bashkësitë e ndryshme reflekton përmbajtjen etnike të Kosovës, duhet pasur parasysh se ai është në masë të dukshme produkt i dialogut të Brukselit dhe integritit të policëve të cilët tanimë posedojnë përvojë pune, mirëpo për shkak të qëndrueshmërisë të bilansit të këtyre e domosdoshme është vendosja e sistemi në të cilin policia e Kosovës dhe akademia e Kosovës për sigurinë publike do të mund të rekrutoi me sukses dhe të përgatisë për punë kadetë të rinj të cilët do t'i zëvendësojnë policët të cilët pas miratimit të ligjit të ri për pensionet do të kualifikojnë për dalje në pension.

Me kyçjen e kadetëve në aktivitetet e policisë të cilët zbatohen në bashkësitë mund të ketë ndikim pozitiv jo vetëm në perceptimin e policisë ke të rinjtë, edhe në numrin e kadetëve nga ato bashkësi. Sipas fjalëve të këshilltares të akademisë Kosovare për sigurinë publike pranë departamentit për siguri publike të OSBE-ës, AKSP-k nuk ka kuota të detyrueshme për pranimin e kadetëve nga radhët e bashkësive jo shumicë e as kuota për pranimin e femrave, e për të rritur numrin e kadetëve nga bashkësitë jo shumicë departamenti për sigurinë publike pranë OSBE-ës organizon punëtoritë përgatitore për provimet pranuese për kadetët në mjediset në të cilët jetojnë bashkësitë jo shumicë. Sipas të dhënave statistikore të AKSP-k në gjeneratën e 53. të fundit të kadetëve 17.95% të kadetëve të pranuar kanë ardhur nga radhët e bashkësive jo shumicë, që është përparim i dukshëm në raport me gjeneratën 52. kur janë shënuar gjithsej 6.8% përfaqësues të bashkësive jo shumicë¹⁴.

Për zbatimin e suksesshëm të principit të sigurisë në bashkësi e domosdoshme është të vendoset raporti i partneritetit në mes të bashkësisë dhe policëve në bashkësi, por, pa kontakte më të gjëra formale me qytetarët kjo është vështirë të realizohet. Në këtë kuptim stacionet policore në katër komunat veriore me banorë shumicë serbe duhet të kompensojnë mungesën e kornizës institucionale për komunikim me qytetarët. Kjo kornizë duhet të jetë e menduar ashtu që të mbaj situatën specifike politike në komunat e përmendura dhe të jetë i konceptuar me pëlqimin e pushteteve lokale.

[content%2Fuploads%2F2012%2F11%2FProjekt-ligji-p%25C3%25ABr-Pensionimin-e-Zyrtarve-Policor-t%25C3%25AB-Policis%25C3%25AB-s%25C3%25AB-Kosov%25C3%25ABs-dhe-Hetuesit-e-Inspektoratit-Policor-t%25C3%25AB-Kos.docx&usg=AFQjCNFIq6zzYiqyoErzPK5sxSH1Igzaw](#)

¹⁴Në përgjithësi, krahas pjesëtarëve të bashkësive shumicë në Kosovë, sipas dëshmisë të këshilltarës të AKSP-e pranë OSBE-es, sfida e veçantë është edhe regrutimi i femrave.

Anëtarët e platformës për analizë dhe hulumtim:

Svetlana Rakić, kryetare e Platformës për analizë dhe hulumtim nga Center for training and development (CTD)

Miloš Timotijević, nënkryetar i Platformës për analizë dhe hulumtim nga AKTIV-i

Darko Stanković, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga EOMK

Dejan Mirić, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim si hulumtues i pavarur

Dragana Aleksić, anëtare e Platformës për analizë dhe hulumtim si hulumtuese e pavarur

Dušan Milunović, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim si hulumtues i pavarur

Igor Dašić, anëtar i Platformës për analizë dhe hulumtim nga Forum for a better society (FBSC)

Ivana Đokić, anëtare e Platformës për analizë dhe hulumtim nga Qendra për zhvillim të potencialëve njerëzore

Lazar Milić, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga AKTIV-i

Lazar Rakić, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga The Upgrade Society

Marko Marjanović, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga Institute for the development of Civil Society - Innovate-a

Marko Rakić, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga Local Initiative North Kosovo LINK

Milica Andrić, anëtare e Platformës për analizë dhe hulumtim nga AKTIV-i

Milica Đorđević, anëtare e Platformës për analizë dhe hulumtim nga Wake up club

Milica Rakić, anëtare e Platformës për analizë dhe hulumtim nga CETUS-i

Milija Biševac, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga Putokaz-i

Miloš Vukadinović, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim si hulumtues i pavarur

Stevan Đokić, anëtar i Platformës për analizë dhe hulumtim nga Qendra për zhvillimin e potencialeve njerëzore

Veroljub Petronić, anëtarë i Platformës për analizë dhe hulumtim nga Qendra humane

About the Platform for Analysis and Research

The Platform for Analysis and Research (PAR) is an informal group that came together in April of 2015 as part of the project “Strengthening the Capacity of Civil Society to Contribute More Effectively to the Decision-Making Process” that was financed by the Office of the European Union in Kosovo and implemented by NGO AKTIV from Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica and The Centre for Peace and Tolerance in Graçanicë/Gračanica. Initially, PAR counted fourteen (14) civil society organisations from four Serbian-majority municipalities in north Kosovo and 25 of their members. PAR was formed with the goal(s):

- To conduct research in all areas that are of importance to the quality of life of Serbian and other minority communities in Kosovo
- For every member present and promote the results of research carried out in accordance with their personal potential and availability of funds
- To analyse and research practical politics on the local and central levels of government
- Prepare practical policy proposals and recommendations that will lead to positive changes in legislation
- Carry out advocacy for specific solutions in the area of practical policies that affect members of non-majority communities, either independently or in cooperation with certain groups of people.
- The issuing of joint statements and positions towards issues that are of interest for the Serbian community in Kosovo

Upon the project’s completion, PAR underwent a re-organisation and counts eleven (11) organisations and six (6) individual researchers as members. Currently, PAR is financed by funds from SlovakAID and the Office of the European Union in Kosovo.

About the document:

This document is designed as a policy memo addressed towards the members of the Committee on Internal Affairs, Security and Supervision of the Kosovo Security Force, in order to achieve broader participation of civil society organizations from four Serb-majority municipalities of northern Kosovo (Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica, Zveçan/Zvečan, Leposaviq/Leposavić and ZubinPotok) in the work of the Kosovo Assembly. The intention of the document is to illustrate to the lawmakers specific conditions in which Kosovo Police operates

in the above-mentioned municipalities, and how it affects the perception of the quality of the police work, and consequently the terms of the social contract between the community and the police, especially of young people in the community.

The document was drafted by the members of Platform for Analysis and Research with special dedication of Veroljub Petronić from a Human Centre. The document was created as part of the project “Increasing the Participation of Serbian CSOs in the Work and Monitoring of Parliamentary Committees” funded by European Union Office in Kosovo through Kosovar Civil Society Foundation and implemented by NGO AKTIV from Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica.

The Effectiveness of Police Work in Preventing Youth Violence in Public Spaces

---

Summary:

Although the police shouldn't play a leading role in preventing youth violence, in the institutional vacuum that has been created in the northern Serbian-majority municipalities (Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica, Zvečan/Zvečan, Leposaviq/Leposavić and Zubin Potok) where communication between executive other institutions is either difficult or actually legally impossible, the Kosovo Police is currently the only institutional body that can meaningfully influence the rate of youth violence.

In a situation in which the remains of Serbian courts as well as healthcare and social welfare institutions don't have decision-making power that can recognise and carry out executive decisions and where partially-formed Kosovo institutions function at limited capacity and have constrained cooperation with schools and the local community, young people and their parents are generally left to deal with behavioural problems on their own in an environment that is closed to political discourse and filled with tension and ethnic intolerance.

Description of the problem:

In the post-conflict environment throughout Kosovo, rule-of-law institutions and executive power developed at different rates and in different directions. Kosovo institutions could not form in the four northern Serbian-majority municipalities until 2013 due to strong political opposition. In these municipalities the Kosovo Police was neither entirely functional nor was it recognised by the community until December of 2013 when the integration of employees of the Serbian Interior Ministry¹ into the Kosovo Police that began in April of 2013 was completed² as

---

¹ Until December 2013, 287 Serbian policemen were integrated into Kosovo Police, additional 77 administrative workers were integrated during 2016, while a small number is still awaiting integration: http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/Kosovo_Report_on_State_of_Play_in_the_Brussels_Dialogue_15_June_2016-signed.pdf

² http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/FIRST_AGREEMENT_OF_PRINCIPLES_GOVERNING_THE_NORMALIZATION_OF_RELATIONS,_APRIL_19,_2013_BRUSSELS_en.pdf

a result of the Brussels Agreement. From that moment on, the KPS has been fully functional throughout the whole of Kosovo. However, this has not necessarily meant total efficacy; the KPS in the north, as in other parts of Kosovo, battles serious problems relating to youth crime.

Youth crime in Kosovo can be categorised in a number of ways:

- Religious extremism and the radicalisation of youth
- Ethnically-motivated violent behaviour
- Violent behaviour with no ethnic motivation

The problem of crime among young people in Serbian communities in northern Kosovo is first and foremost one of violent behaviour with or without ethnic motivation(s). The causes are numerous and complex and cover one or more of the following phenomena:

- Inter-ethnic tensions caused by strong rhetoric from political elites
- Intern-ethnic tensions caused by the display and use of Serbian and Albanian nationalist symbols
- Inter-ethnic tensions caused by extremism and nationalism brought out or provoked by sporting events
- Inter-ethnic tensions brought about by conflicts between criminal groups and individuals
- Inter-ethnic conflict brought about by alcohol and drug abuse
- Inter-ethnic conflict as a result of a long-frozen conflict

The effectiveness of the police in the prevention of these kinds of phenomena is limited by numerous social anomalies such as:

- The lack of a social contract between the KPS and the citizenry resulting from the absence of integrity of the KPS as the primary security –providing apparatus³
- The non-existence of a complete and consolidated institutional framework
- The untimely reactions of state prosecutors and other organs of the Kosovo judicial system that (unjustifiably) influence perceptions of the effectiveness of police work

Asked about the level and frequency of youth violence in municipalities with a Serbian majority in north Kosovo, residents characterised it as serious risk but not necessarily alarming, and alleged hooliganism as one of the most serious manifestations of violence among young people that is preceded by peer-on-peer violence that occurs in primary and high schools. Citizens

---

³ Citizens' views when it comes to KP and other Kosovo institutions were the subject of a number of public polls and conclusions from some of those will be presented in the annex of this document.

claim that it is the clear lack of a 'legal state' as well as the lack of preventative or punitive measures that allows perpetrators to go without fear of consequences or punishment for their violent behaviours. However, aside from the absence of legal sanctions, residents believe that the bad economic situation and high unemployment rates are another catalyst of youth violence. Educational and social workers state that while the absence of adequate sanctions, the availability of weapons from the black market and the post-war psychosis that is prevalent in society are all aggravating factors that face municipalities in northern Kosovo, the key role that families and parents play in the early prevention of youth violence also stands out. When discussing the post-conflict environment, citizens pointed out that although there exists in Kosovo a high level of tolerance to violence due to the post-war situation, they also noted that the global media offered violent behavioural models and promoted a culture of criminality.

Although they recognise the fact that the effectiveness of police work is difficult to gauge due to the lack of a functional court system, residents also recognise that the police do not have a cadre that is qualified to deal with youth delinquency or the suppression of youth violence. Along with a non-functional court system whose decisions are either too mild or altogether absent, the fact that there are no correctional facilities or prisons in the north also influences the ability of the system to reduce levels of youth violence.

Centres for Social Work and educational institutions are also key in preventing youth violence. When talking about Centres for Social Work, those in the north work within both the Serbian and the Kosovo system(s), and, according to employees, both institutions cooperate with the KPS even if they are the "last link in the chain" when it comes to reacting to youth violence. Advisors from the Centres for Social Work do attend the questioning of minors but only at the invitation of KPS officers. On the other hand, according to one educational worker, cooperation between educational institutions that work within the Serbian system and the KPS is very limited. Educational workers interviewed during the preparation of this document stated that while a "school police officer" used to be present in every secondary and high school, this is no longer the case.

The Head of the North Kosovo Operative Region, Željko Bojić, gave an interview to Kosovo Sever Portal at the end of December 2016. The Police Directorate for the north Kosovo region was declared to be the best in 2016; out of 98 serious crimes reported, 76 had been solved. The figure of 98 report serious crimes was a fall from 2015, when 175 serious crimes were reported. The fall in the number of serious crimes can either be a result of the increase in police officers after the integration of former employees for the Serbian Interior Ministry into the Kosovo

police force was carried out, or it could be a reflection of a lack of trust that citizens have in institutions that leads to them to avoid reporting criminal acts. However, it should be stressed that police work can often be assessed in conjunction with sentences for perpetrator(s), which is actually not the responsibility of the police themselves. We can therefore make the claim that the limited and slowed work of prosecutors and courts has a strong negative influence on the perceptions of police work as well.

Asked by the journalist to try and explain the gap between perceptions of police work, the overwhelmingly negative feelings of general safety and the Police Directorate for the North Kosovo Region's statistics, the Head of the Operative Region, Bojić, claimed that not all sources are competent to assess the security situation and police work.

Much public opinion research has taken place in the past two years in the four northern municipalities with Serbian majorities that has dealt with issues related to public safety and trust in judicial institutions and security structures active in Kosovo.

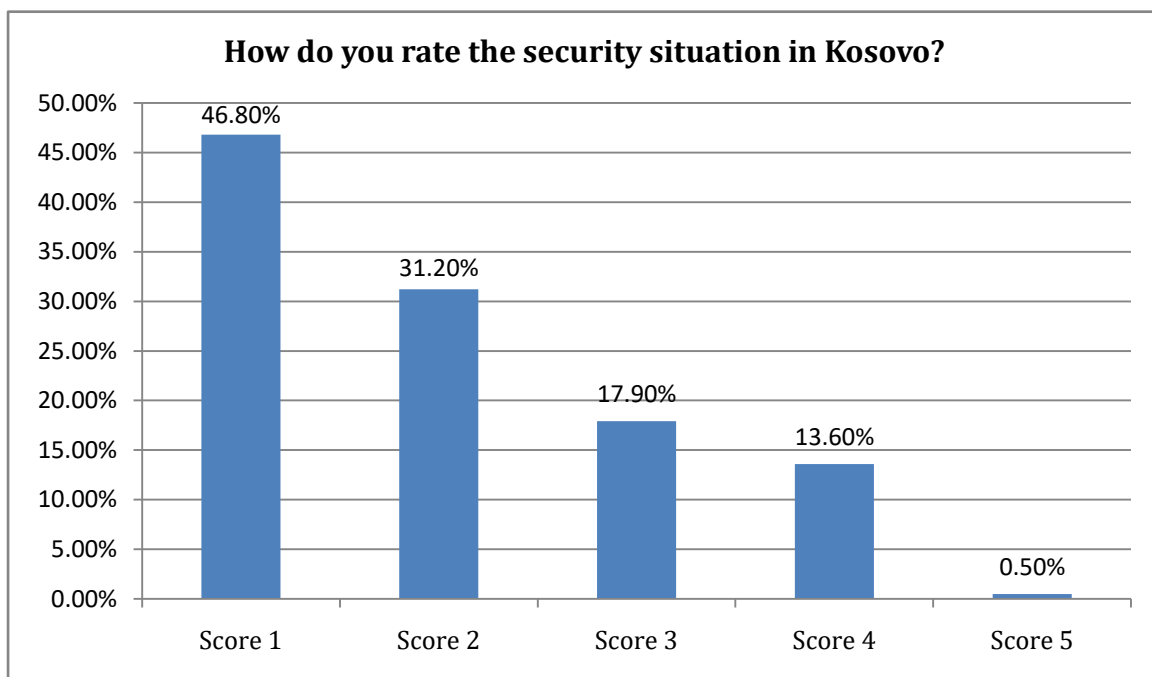
Annex I:

Results of public opinion research on the security situation and trust in security structures in Serbian communities:

Source: The Platform for Analysis and Research, *Citizen's Attitudes in North Kosovo. Political, Economic and Security Elements*⁴, September 2015.

The research was carried out by the *Platform for Analysis and Research*, an informal group of 15 civil society organizations. The research was conducted based on 799 questionnaires distributed proportionally between the municipalities of Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica, Zvečan/Zvečan, Leposaviq/Leposavić and Zubin Potok between the 4th and the 11th of June 2015.

On a scale from 1 to 5, with 1 being “very bad” and 5 being “very good”, how would you rate the security situation in Kosovo?

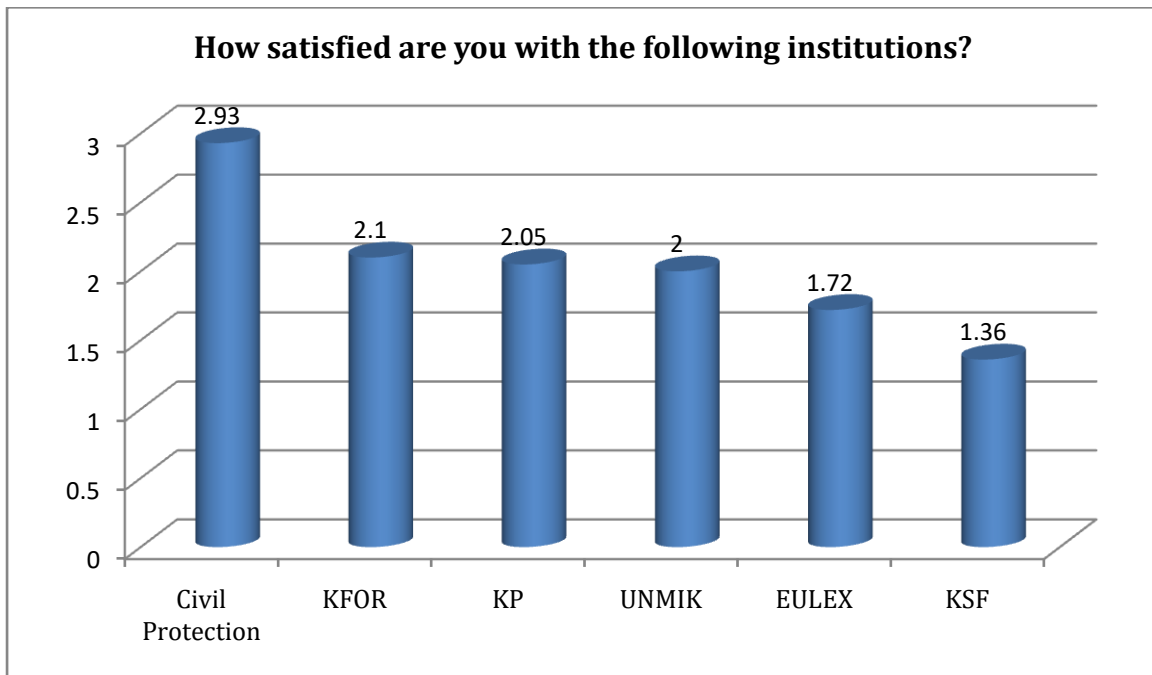

⁴<http://ngoaktiv.org/uploads/files/Views%20of%20the%20citizens%20in%20north%20Kosovo.pdf>

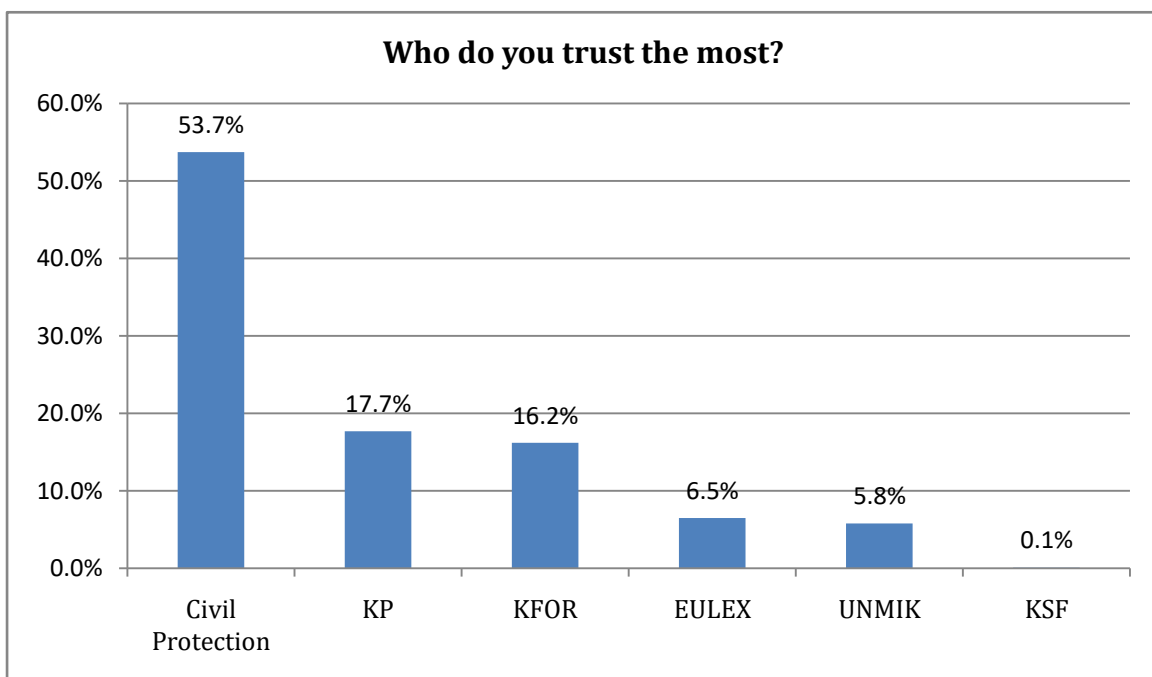

On a scale from 1-5 with 1 being “very unsatisfied” and 5 being “very satisfied”, rate your level of satisfaction with the following institutions:

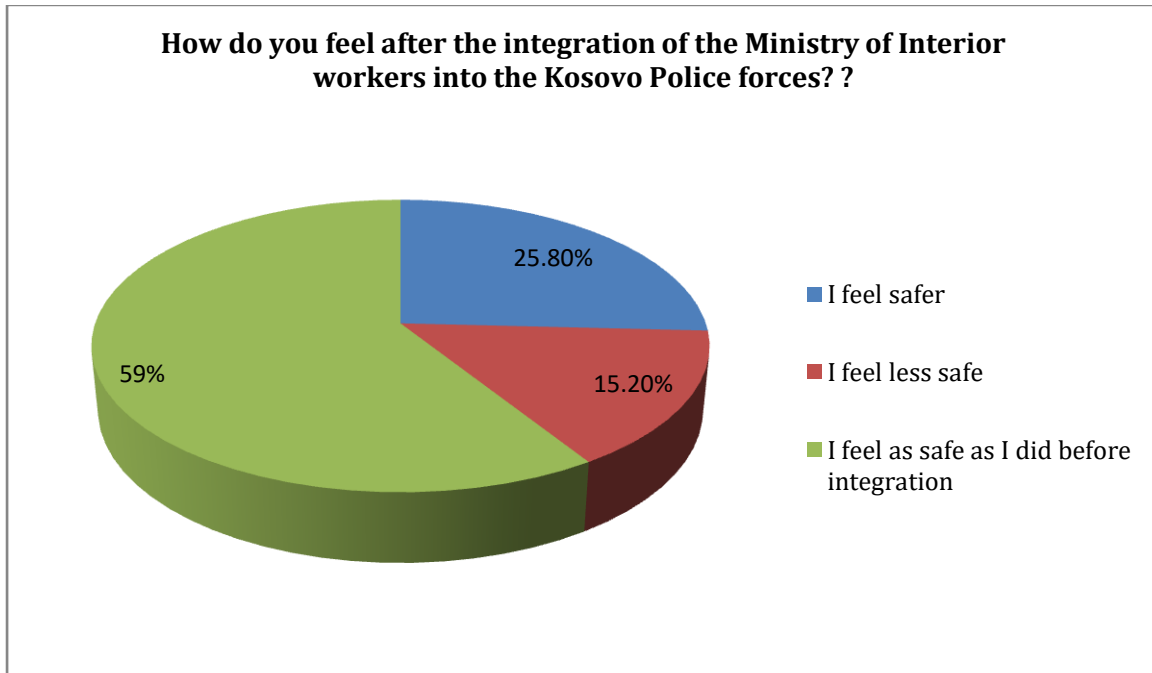

Who do you trust the most when it comes to the security of Serbian communities in Kosovo?

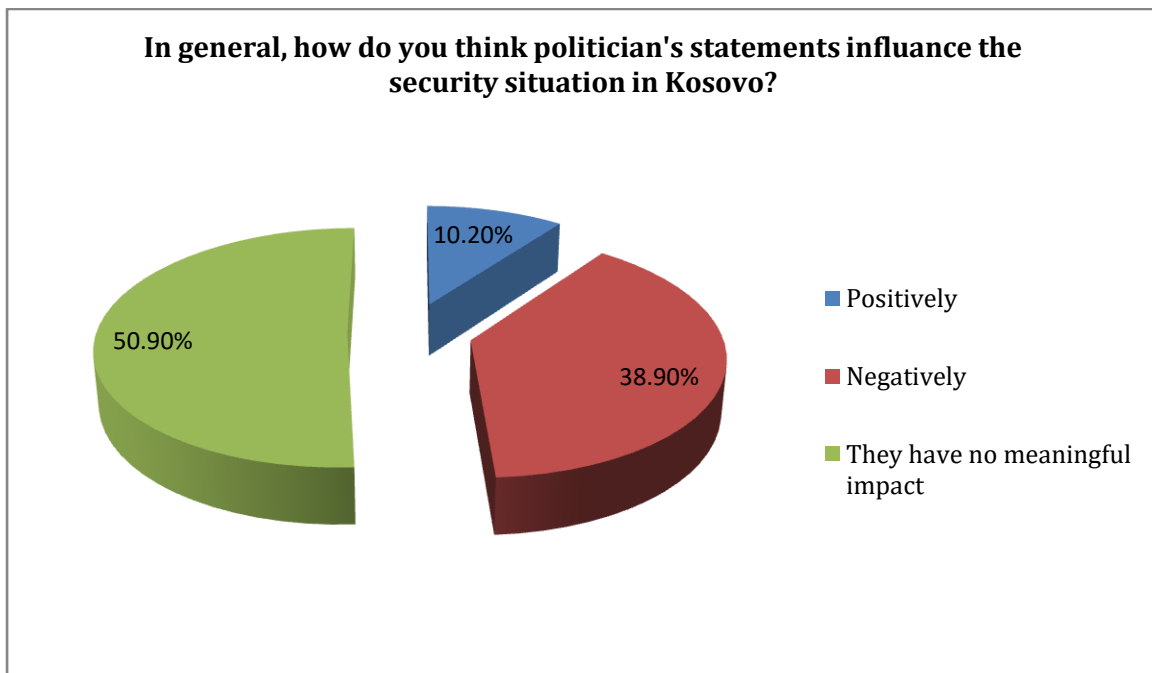

How do you feel after the integration of the Ministry of Interior workers into the Kosovo Police forces?

In general, how do you think politician's statements influence the security situation?

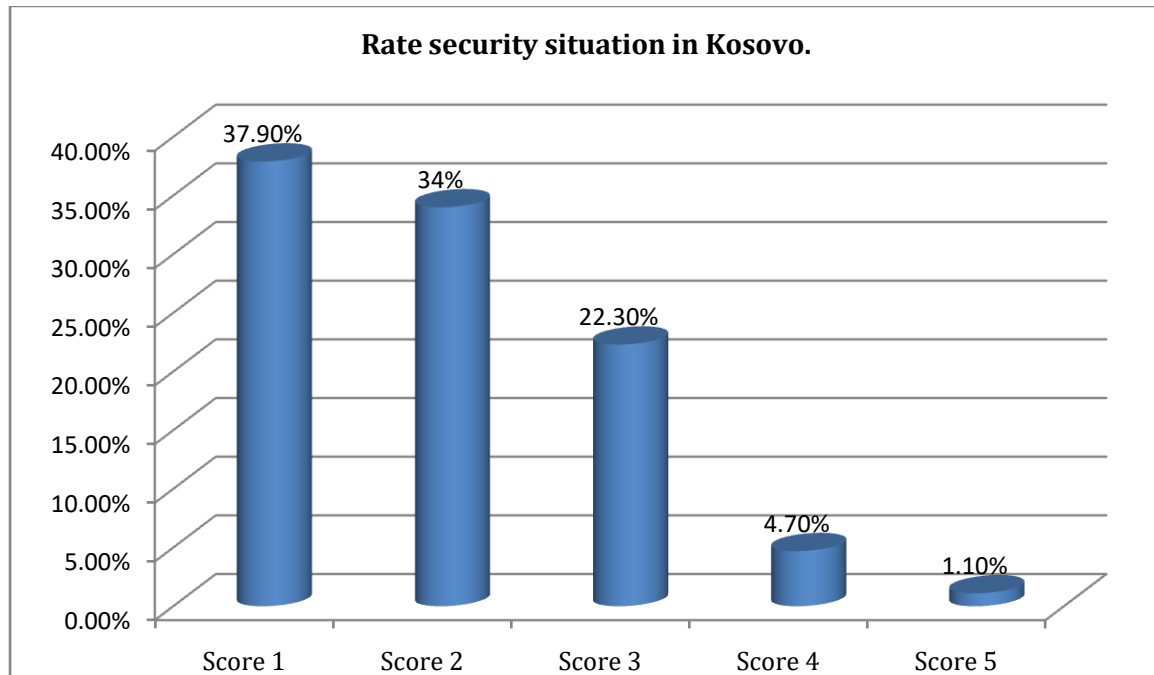
Source: *Trend Analysis: Citizen's attitudes in north Kosovo*⁵, NGO AKTIV, June 2016.

⁵[http://ngoaktiv.org/uploads/files/trend%20analysis%20draft%20\(1\).pdf](http://ngoaktiv.org/uploads/files/trend%20analysis%20draft%20(1).pdf)

The research was carried out by the AKTIV non-governmental organisation from Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica. The research was conducted based on a sample of 909 interviewees chosen proportionally in the municipalities of Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica, Zvečan/Zvečan, Leposaviq/Leposavićand ZubinPotok from the 4th until the 11th of May 2016.

On a scale from 1 to 5, with 1 being “very bad” and 5 being “very good”, residents rated with security situation with an average of 2.

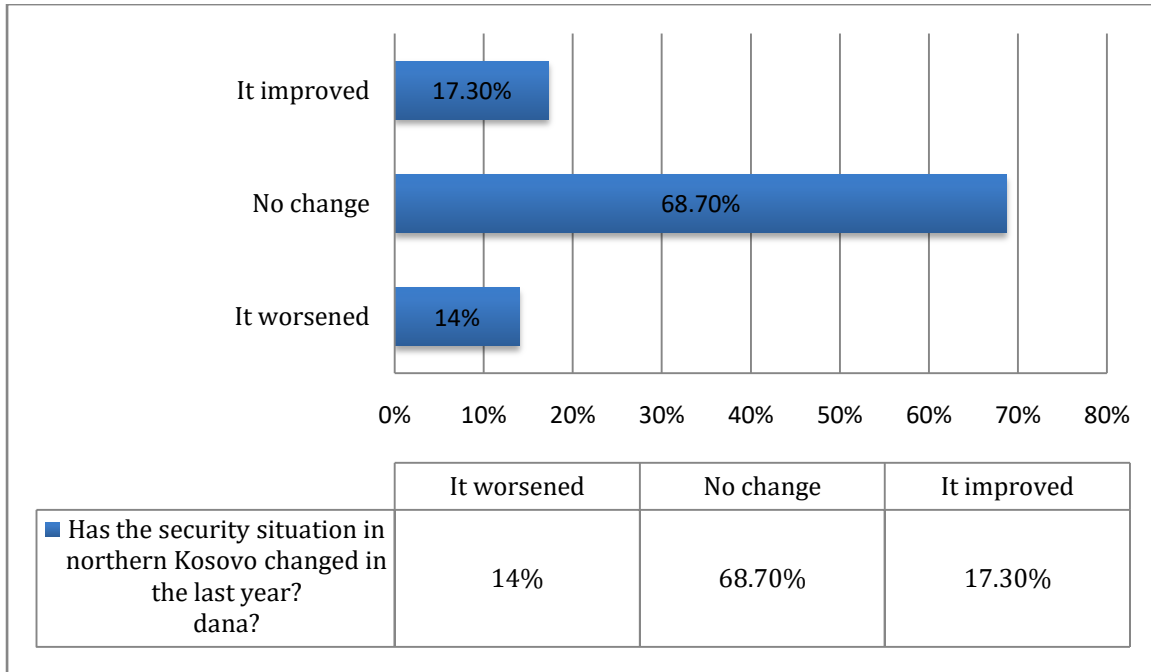
Rate your satisfaction with the following institutions on a scale of 1 to 5:

	Average score
KFOR	2.4
Kosovo Police	2.3
EULEX	1.9

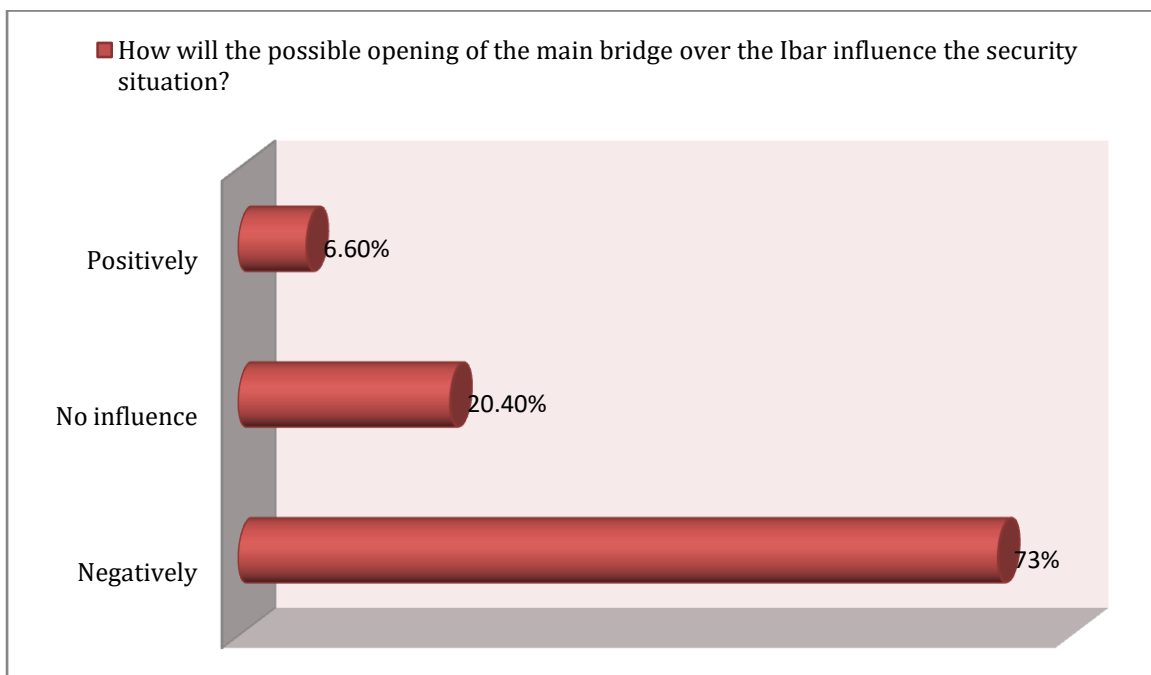
On a scale of 1 to 5, how much do you trust the following institutions?

	Average score
KFOR	2.3
Kosovo Police	2.3
EULEX	1.8

Has the security situation changed in the last year?

How will the possible opening of the main bridge over the Ibar influence the security situation?

Source: *Attitudes of Serbs in Kosovo After the Signing of the Brussels Agreement*⁶, NGO 'Human Centar,' June 2016.

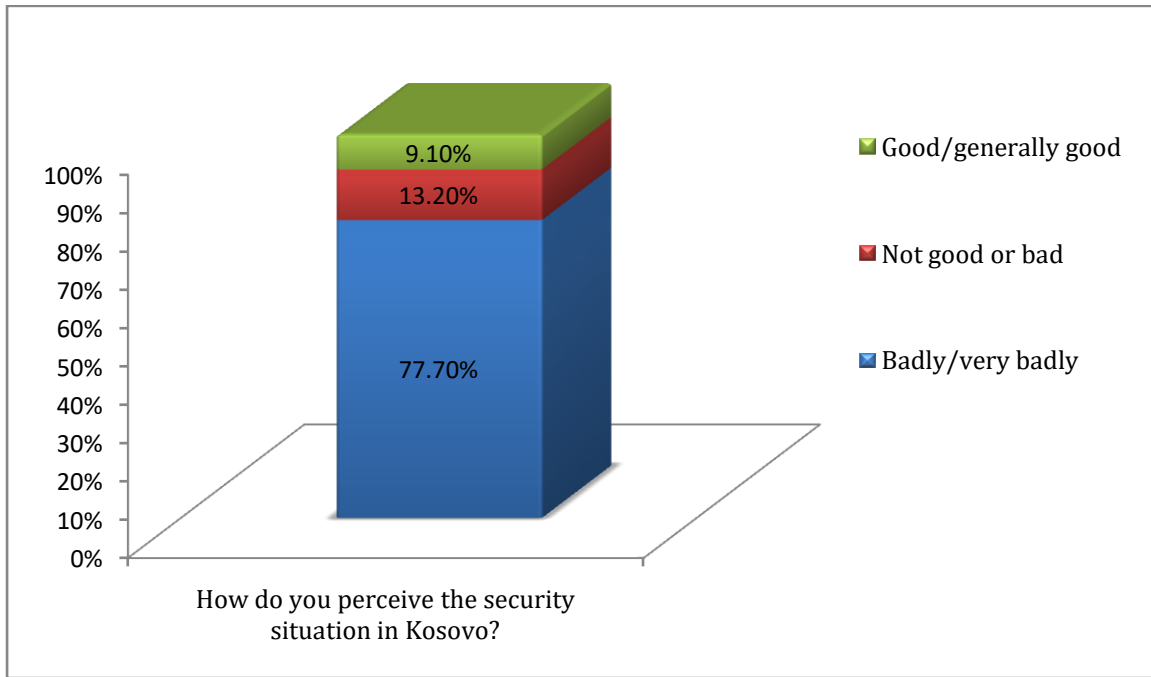
The research was conducted from the 1st of January until the 30th of April 2016 in 10 Serbian-majority municipalities in Kosovo: Mitrovica e Veriut/Severna Mitrovica, Zvečan/Zvečan,

⁶<http://media1.humanicentarmitrovica.com/2016/09/Stavovi-Srba-na-Kosovu-o-bezbednosti-nakon-BS-HCM-2016.pdf>

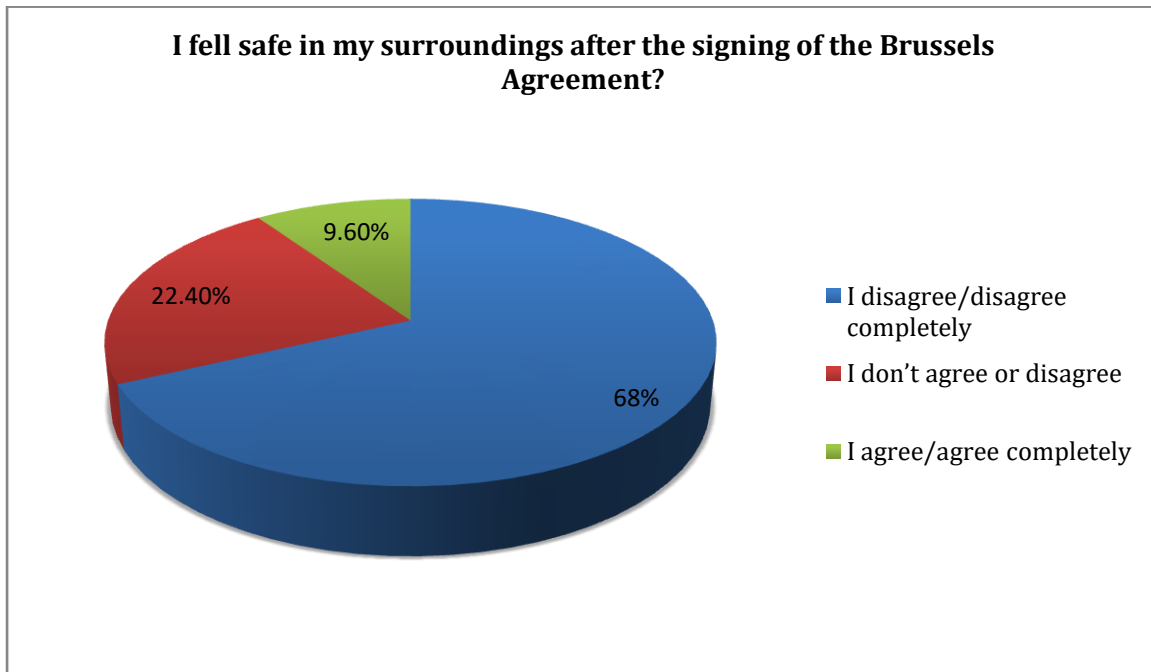

Leposaviq/Leposavićand ZubinPotok, Graçanicë/Gračanica, Shtërpçë/Štrpce, Partesh/Parteš ,Pasjan/Pasjane, Ranillug/Ranilug, Kllokot/Klokot, Vërboc/Vrbovac and Novobërdë/Novo Brdo. In total 1,000 residents of those municipalities were questioned as part of the research.

How do you assess the security situation in Kosovo?

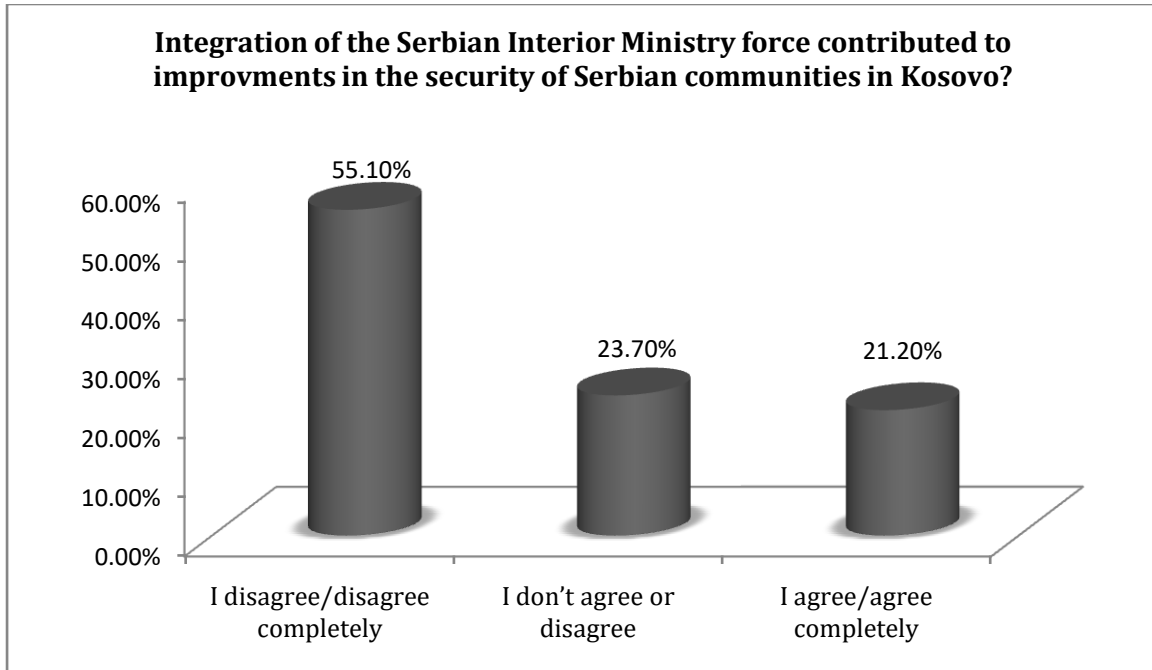

I feel safe in my surroundings after the signing of the Brussels Agreement

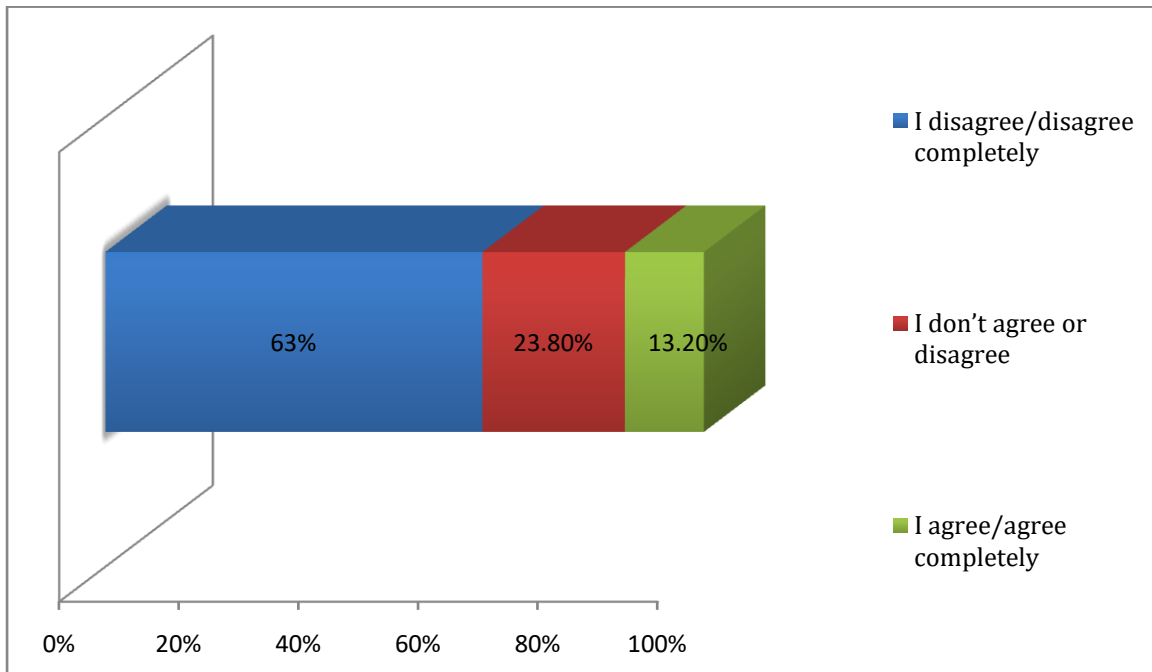

The integration of the Serbian MIA contributed to improvements to the security of Serbian communities in Kosovo?

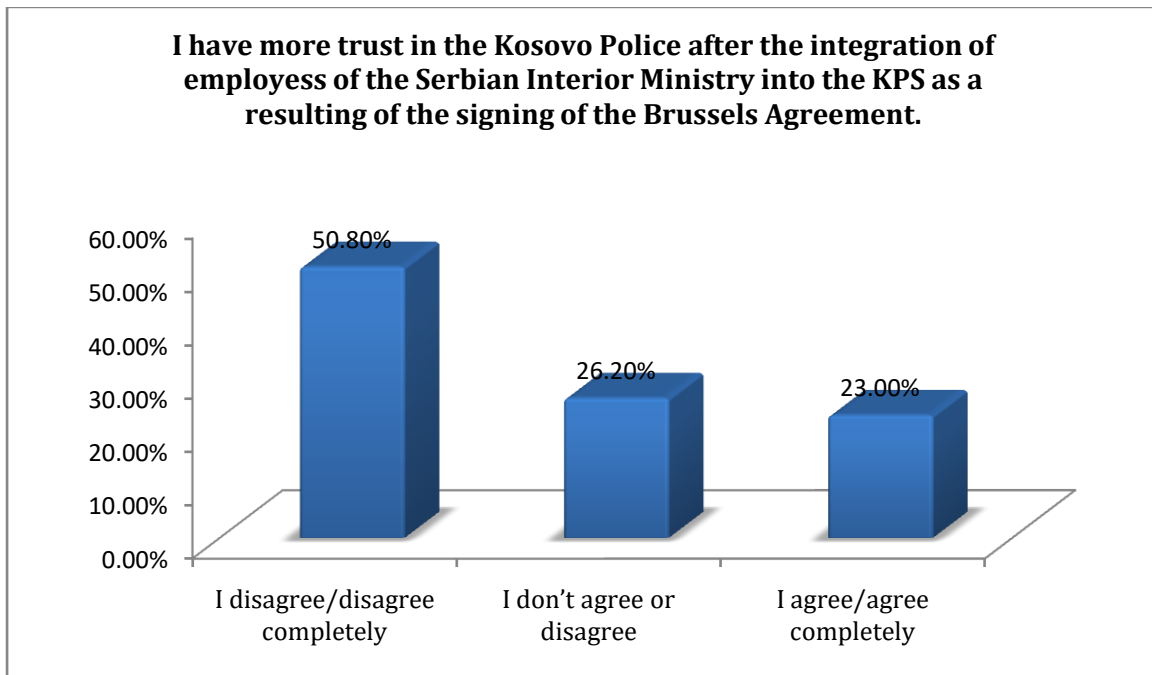

The integration of the Civil Defense contributed to improvements to the security of Serbian communities in Kosovo?

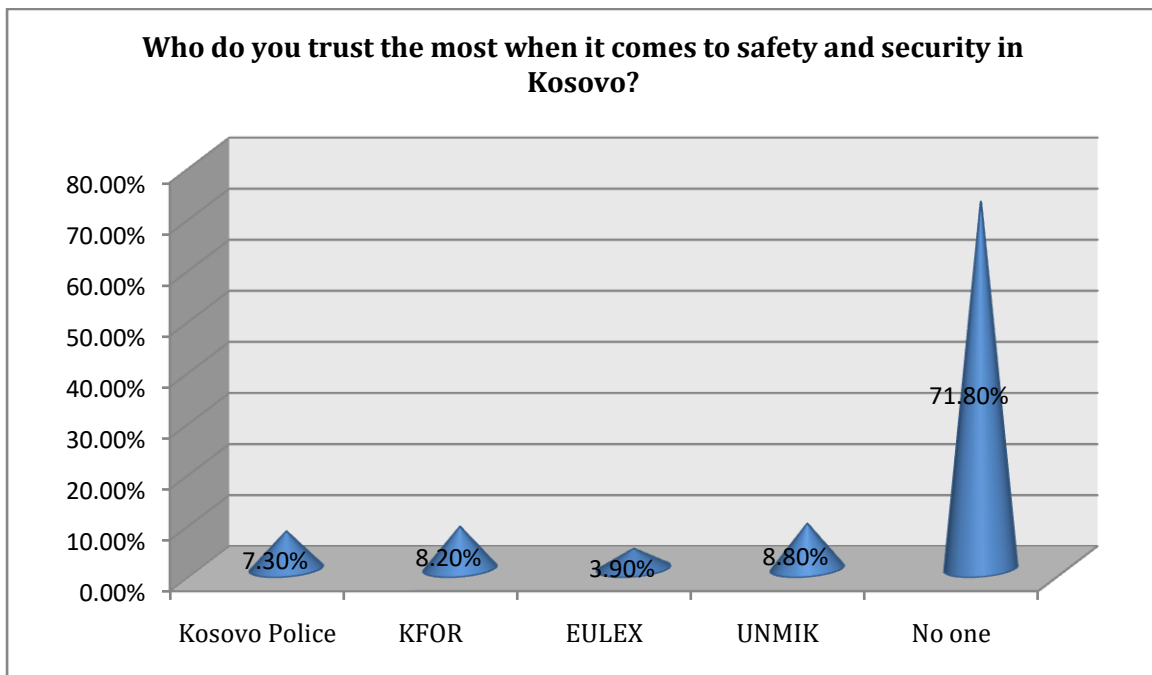

I have more trust in the Kosovo Police after the integration of employees of the Serbian Interior Ministry into the KPS as a resulting of the signing of the Brussels Agreement.

Who do you trust the most when it comes to security in Kosovo?

Annex II:

Some examples of incidences of youth violence covered by local, national and regional media outlets in 2016:

Sinoćnja pucnjava: Mladić u životnoj opasnosti, drugi povređen kao slučajni prolaznik

Sunday 24th January 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/kosovska_mitrovica_/7582

Suva Reka: Mladiću bijen dok je večerao sa porodicom

Wednesday 27th January 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/pucnjava_u_suvoj_reci_ubijen_jedan_mladic_/7631

Srpskog studenta istukla grupa Albanaca u Južnoj Mitrovici

Tuesday 31st May 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/srpskog_studenta_istukla_grupa_albanaca_u_juznoj_mitrovici_/8839

Pucnjava u Zvečanu noćas, teško ranjeni mladići operisani, potrebna krv

Saturday 11th June 2016

<http://radiomitrovicasever.com/2016/06/11/pucnjava-u-zvecanu-nocastesko-ranjeni-mladici-operisani-potrebna-krv/>

Oslobođena dvojica mladića koji su uhapšeni nakon tuče u Petriču

Wednesday 22nd June 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/oslobodjena_dvojica_mladica_koji_su_uhapseni_nakon_tuce_u_petricu/9034

Slučaj pucnjave na prištinskom Beerfest-u: Uhapšen petnaestogodišnjak

Saturday 20th August 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/slucaj_pucnjave_na_pristinskom_beerfestu_u_uhapsen_petnaestgoodisnjak_/9493

Pucnjava u Severnoj Mitrovici: Jedno lice povređeno, dvoje privedeno

Tuesday 13th September 2016

<http://kossev.info/strana/arhiva/naslov/9727>

UŽAS U KOSOVSKOJ MITROVICI Maloletni Srbi nožem izboli mladića iz Bosne

Friday 28th October 2016

<http://www.blic.rs/vesti/hronika/uzas-u-kosovskoj-mitrovici-maloletni-srbi-nozem-izboli-mladica-iz-bosne/dvw6b4h>

Ubistvo mladića u južnoj Mitrovici: Privedena dvojica maloletnika

Wednesday 7th December 2016

http://kossev.info/strana/arhiva/ubijen_ucenik_u_juznoj_mitrovici/10578

Recommendations:

The Police Directorate for the Mitrovicë/Mitrovica region faces specific work conditions in the four Serbian-majority municipalities that are limiting in the sense that cooperation between citizens and institutions should be reflected in police strategies for security in the community. Aside from the fact that police work remains without adequate answers to and punishments for offenders due to ineffective courts, police stations in these municipalities do not have formal contacts with citizens.⁷ This can be attributed to the fact that, at the time of this document's publishing, Municipal Community Safety Councils (MCSC) are not yet functional in the four northern Serbian-majority municipalities, as they are in 34 of the other 38 municipalities in Kosovo. Similarly, cooperation with schools is limited, and local authorities have not formed the Offices for Youth that could be meaningful partners for the Kosovo Police in the formation of goals and security principals in the community.

Bearing in mind the average age of Kosovo police officers (43)⁸, the Kosovo Police can consider the possibility of including cadets in activities and plans for community safety strategies.⁹ Young people relate much more quickly and easily to people closer to them in age and the overall message is more effective as a result. Aside from this, it is necessary to pre-empt a potentially drastic fall in the number of police officers that could occur by adopting new basic laws on the pensions of Kosovo Police officers and investigators from the Police Inspectorate of Kosovo¹⁰.

---

⁷ Currently, it is the NGOs and international organisations who are the connection between the citizens and Kosovo Police: however, those contacts are project-oriented and are not institutionalised. Furthermore, even though Kosovo Police members report regularly to the local assemblies, the wider contact with the citizens, excluding the media announcements, is lacking.

⁸http://www.qkss.org/repository/docs/Raporti-vleresues-monitorues-eng-LOW_853776.pdf

⁹ Kosovo Academy for Public Safety cadets do have theoretic courses on community policing, but practically, they do not engage in such interactions with the citizens before they get official duty stations.

¹⁰<https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiy0vD3irXSAhVDwxQKH9rDI0QFggcMAA&url=http%3A%2F%2Fspk-rk.eu%2Fwp-content%2Fuploads%2F2012%2F11%2FProjekt-ligji-p%25C3%25ABr-Pensionimin-e-Zyrtarve-Policor->

It's important to keep in mind that the fact that the current composition of police officers from various communities reflects the ethnic makeup of Kosovo is to a significant degree a product of the Brussels Agreement and the integration of policemen with pre-existing work experience. In order to maintain this balance it will be necessary to create a system in which the Kosovo Police and Academy for Public Safety (KAPS) can successfully recruit and train new cadets for work who can replace the police officers from non-majority communities who will be retired. The inclusion of cadets in police activities carried out in communities can have a positive impact not only on how young people perceive the police but also on the numbers of cadets from those communities. According to an advisor from the OSCE Department Public Safety Department to the Kosovo Academy for Public Safety, the KAPS doesn't have obligatory quotes for the acceptance of cadets from non-majority communities nor does it have quotas for women cadets. In order to increase the number of cadets from non-majority communities, OSCE Department for Security and Public Safety organizes preparatory workshops on introduction to entry exams for cadets who come from areas where non-majority communities live. According to KAPS statistical data, in the last 53rd generation of cadets, 17.95% of accepted cadets came from the ranks of non-majority communities, which is a substantial increase when compared to the 52nd generation of which only 6.8% was made up of representatives of non-majority communities.¹¹

It is essential to form a partnership between the community and the police in a given area in order to successfully implement principals of community safety. However, without wider and more formal contacts this is difficult to achieve. Along these lines, police stations in the four northern Serbian-majority municipalities need to make up for the lack of an institutional framework with better communication with citizens. That framework should be designed in a manner that reflects the specific political situation in the above-mentioned municipalities and with the consent of local authorities.

[t%25C3%25AB-Policis%25C3%25AB-s%25C3%25AB-Kosov%25C3%25ABs-dhe-Hetuesit-e-Inspektoratit-Policor-t%25C3%25AB-Kos.docx&usg=AFQjCNFIq6zzYiqyoErzPK5sxSH1Igzaw](#)

¹¹ Apart from difficulties in recruiting the members of the non-majority communities, an advisor from the OSCE Department Public Safety Department to KAPS has stated that the recruiting of females from those communities is even more challenging.

Members of Platform for Analysis and Research:

Svetlana Rakić, President of Platform for Analysis and Research from Center for Training and Development (CTD)

Miloš Timotijević, Vice President of Platform for Analysis and Research from NGOAKTIV

Darko Stanković, member of Platform for Analysis and Research from EOMK

Dejan Mirić, member of Platform for Analysis and Researches independent researcher

Dragana Aleksić, member of Platform for Analysis and Researches independent researcher

Dušan Milunović, member of Platform for Analysis and Researches independent researcher

Igor Dašić, member of Platform for Analysis and Research from Forum for a better society (FBSC)

Ivana Đokić, member of Platform for Analysis and Research from Centre for Development of Human Potentials

Lazar Milić, member of Platform for Analysis and Research from NGO AKTIV

Lazar Rakić, member of Platform for Analysis and Research from The Upgrade Society

Marko Marjanović, member of Platform for Analysis and Research from Institute for the Development of Civil Society Innovate-a

Marko Rakić, member of Platform for Analysis and Research from Local Initiative North Kosovo LINK

Milica Andrić, member of Platform for Analysis and Research from NGO AKTIV

Milica Đorđević, member of Platform for Analysis and Research from Wake Up Club

Milica Rakić, member of Platform for Analysis and Research from CETUS

Milija Biševac, member of Platform for Analysis and Research from Youth Association Putokaz

Miloš Vukadinović, member of Platform for Analysis and Researches independent researcher

Stevan Đokić, Platform for Analysis and Research from Centre for Development of Human Potentials

Veroljub Petronić, Platform for Analysis and Research from Human Centre

Projektom koji finansira EU, upravlja
Kancelarija Evropske unije na Kosovu i
sprovodi Kosovska fondacija za civilno društvo

